PUBLISHED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT (No. 556) AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF NEW YORK, N. Y. By Order of the Pres't, A. B. Burleson, P. M. Gen.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Velja za vse leto..... $6.00
Za pol leta..... $3.00
Za New York celo leto... $7.00
Za inozemstvo celo leto... $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 234. — ŠTEV. 234. NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 6, 1921. — ČETRTEK, 6. OKTOBRA, 1921. VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

LENINOVA POLITIKA SE IZPREMINJA

VEDNO BOLJ IN BOLJ SE ODDALJUJE OD KOMUNIZMA, KO MU IZKUŠNJA KAŽE VARLJIVOST TEORIJ. — PATRIOTIZEM JE ZOPET VSTAL SREDI VSEGA, KAR STA UNIČILA VOJNA IN REVOLUCIJA.

Poroča Walter Duranty.

Riga, Letska, 5. oktobra. — V Rusiji se vrši danes izpremem-ba, ki je komaj manj korenita kot je bila revolucija sama. Vsaka stvar je vsled tega v takem stanju prehajanja in valovanja, da je nemogoče izreči definitivno sodbo glede razmer ali glede položaja. Še veliko bolj pa je vsled tega nemogoče soditi sedanjo Rusijo po dogodkih pred enim letom ali celo pred tremi leti.

Po šestih tednih bivanja na ruskih tleh, tekom katerih sem prepotoval na tisoče milj v notranjosti dežele ter imel priliko govoriti ne le z zastopniki vseh razredov prebivalstva, temveč tudi z neodvisnimi inozemci brez vsakih predsodkov, — kar se je prvikrat zgodilo izza časa revolucije, — med katerimi jih je dosti, ki so dolgo časa živeli v Rusiji ter poznajo popolnoma dobro jezik dežele, sem prišel do prepričanja, da je vse, kar more storiti pošten poročevalec, to, da predstavi rusko življenje kot ga vidi on ter reče: — To so dejstva glede položaja kot prevladuje sedaj, popolnoma neodvisna od preteklosti ali bodočnosti

Ruski položaj obvladujejo sedaj štirje veliki faktorji:

— Lakota in ameriška pomožna akcija.

— Ekonomska izpremenba.

— Notranja politika in ustanovitev civilnih in vojaških departmentov vlade na mirovni podlagi.

— Zunanja politika in razvoj nacijonalne politike v Rusiji.

Četrti faktor in v manjši meri tudi drugi in tretji faktor stoje pod uplivom tega kar lahko imenujemo dodatni ali peti faktor v ruskem narodnem življenju. To je komunizem v strogem pomenu besede, kot doktrina mednarodnega radikalizma, kojega cilj je odpravljenje kapitalizma v smislu naukov Karola Marxa.

Prav do tekočega leta in mogoče prav do zadnjih dveh ali treh mesecev je bil komunizem glavna ali kardinalna točka boljševiške politike ter v velikem obsegu celo glavni vzrok obstoja boljševiške vlade. To pa danes ni več resnično, vsaj ne v strogem pomenu besede "komunizem". Že dalj časa v preteklosti je bilo mogoče opaziti, kako je postajala boljševiška politika bolj in bolj politika ruske vlade ter manj in manj politika elementa, ki je vladal Rusiji. Imenuje se sovjetska vlada, ne pa boljševiška vlada in vsled sile okoliščin je razvila tudi rusko narodno politiko.

Zaključek in višek zadnjega govora Leona Trockija pri inšpiciranju moskovske posadke se je glasil:

— Dolgo naj živi nepremagljiva Rusija!

— Take besede v ustih moža, o katerem se je domnevalo, da je unet pristaš komunističnega ideala, kažejo bolj kot kaka druga stvar, v katero smer je krenil val. Če je zaključil Trocki, unet komunist, svoj govor na tak način sredi viharja domoljubnih klicev, ali je potem presenetljivo, če je Lenin, kojega moč leži v hladnem dalekovidnem in umorjenem upoštevanju realnosti pripravljen vreči na stran neizvedljive teorije, kot je pokazala izkušnja, ter posvetiti celo svoje delo zopetnemu zgrajenju Rusije na novi in solidni podlagi?

To umikanje od boljševizma proti Rusiji je imelo za posledico, da so pričeli podpirati sovjetsko vlado številni Rusi, ki so bili do pred kratkim najbolj ostri nasprotniki sedanjega režima.

— Koncem konca je še vedno naša dežela, — pravijo ti Rusi, — in sedaj smo prišli do spoznanja, da služimo svoji deželi, če služimo vladi.

Čudno je, da ravno ti Rusi najbolj ostro kritizirajo protiboljševiško propagando Rusov v inozemstvu.

— Kaj vedo danes o Rusiji? — pravijo ti ljudje. — Oni mislijo, da so vse stvari obstale na mestu od časa naprej, ko so zapustili deželo. Oni mislijo, da napadajo sedaj boljševike, a v resnici napadajo Rusijo samo.

Oni tega ne vedo, a mi vemo.

Tako so naprimer besni, če cirkulirajo propagandne tvornice v Berlinu, Parizu, Revalu in drugod laži glede dogodkov v Rusiji, s katerimi hočejo prepričati ostali svet, da je vsak čas pričakovati padca boljševiške vlade. Sedanje rusko domoljubje se je rodilo nanovo iz pepela vsega, kar sta uničili vojna in revolucija.

VPRAŠANJE NEZAPOSLENOSTI V ANGLIJI.

London, Anglija, 4. oktobra. — Ministr. predsednik Lloyd George je danes nameraval zapustiti Gailoch na Škotskem, kjer se je mudil na počitnicah, čeprav so bile te počitnice večkrat prekinjene od državnih poslov. Irski problem in nezaposlenost v Angliji sta tako pogosto zaposlila ministrskega predsednika, da je bil na počitnicah skoro prav tako preobložen z delom kot če bi bil ostal v Londonu.

Zdravstveno stanje Lloyd George-a se je sicer izboljšalo vsled bivanja v svežem škotskem zraku, a njegov zdravnik mu je kljub temu prepovedal nastopiti na kakem javnem zborovanju kot govornik. Lloyd George pa je tako prepričan o resnosti in nujnosti vprašanja glede nezaposlenosti, da je sklenil takoj informirati javnost o važnih konferencah, katere je imel v zadnjem času s trgovskimi, finančnimi in industrijalnimi izvedenci.

KONVENCIJA RESTAVRATERJEV.

Los Angeles, Cal., 4. oktobra. Več kot en tisoč delegatov prisostvuje tukaj konvenciji Narodne zveze restavraterjev.

Konvencija bo trajala v celem pet dni.

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgrajske vlade dobé Jugoslovani potne liste samo tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Take listine so: Stari potni list, delavska ali vojaška knjižica krstni list in domovnica.

Navadno pismo ne zadostuje več.

Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj piše županstvu one občine, v katero je pristojen, po domovnico, potem bo šele mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kake gori omenjene listine.

Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

(Advertisement)

KONFERENCA GLEDE NEZAPOSLJENOSTI.

V Washingtonu zboruje konferenca, katere namen je odpraviti nezaposljenost v Ameriki. Navzoči so zastopniki delavcev in kapitalisti. V sredi vidite (malega) Samuela Gompersa, predsednika American Federation of Labor. Poleg njega stoji Schwab, znani jeklarski baron.

ISLAM SE ZBIRA KROG KEMAL PAŠE

Mohamedanci, vznemirjeni vsled poraza Grkov, zahtevajo ustanovitev cesarstva Bližnjega iztoka.

Carigrad, Turčija, 5. oktobra. Grški poraz, ki je prišel kmalu po objavljenju, da bodo grške armade zavzele in uničile glavno mesto turških nacijonalistov, Angoro, je povečal zmago turških nacijonalistov v očeh mohamedancev in ugled Mustafe Kemal paše je večji kot je bil kedaj poprej. Pan-islamsko gibanje se je po celi Anatoliji zelo razširilo.

Neka perzijska delegacija, katero vodi Monitazul, bo kmalu dospela v Angoro, da sklene s Kemalom vojaško, ofenzivno in defenzivno pogodbo, ki bo med drugim tudi določala, da naj turški častniki reorganizirajo perzijsko armado. Kandiš, poslanik iz Aserbejdžana, bo kmalu dospel v spremstvu štirideset oseb v Emboli in njegov prihod bo dal povod za veliko pan-islamsko demonstracijo. Neka indijska misija, obstoječa iz štirinajstih oseb, bo tudi v kratkem dospela v Angoro, da sklenejo zvezo z nacijonalistično Turčijo.

Turki spoznavajo, da ne morejo Grki obnoviti vojevanja in da je nezadovoljnost s finančnim položajem na Grškem z vsakim dnem večja. Vspričo teh okoliščin bodo zahteve turških nacijonalistov povsem drugačne kot so bile za zadnji konferenci. To je razvidno iz resolucije, katero je sprejela turška nacijonalistična poslanska zbornica, v kateri se glasi:

— Od Arabije pa do Črnega morja ter od Kavkaza pa do Drinopolja je naša dežela mohamedanska ter mora ostati brez ozira na finance, ekonomske razmere, politiko in kulturo.

"VZGLEDEN" DUHOVNIK.

Meridian, Miss., 4. oktobra. — Rev. W. Bennett, nazarenski pridigar, je bil obsojen na šest mesecev ječe ter petsto dolarjev kazni, ker je zapustil svojo družino ter živel z neko drugo žensko.

Izpovedal je, da ni ženska, s katero je živel 28 let in ki je mati njegovih osmih otrok, njegova žena po postavi, ker se je pravilno poročil le enkrat in sicer z neko mlado žensko, s katero je v zadnjem času živel.

Sodnik pa je rekel, da je mati njegovih otrok tudi njegova žena na temelju postave, ki je veljavna v Louisiani. Pridigar je namreč živel v Derrider, La., do časa, ko je zapustil svojo družino ter se oženil z bolj mlado.

SKRČENJE PLAČ ANGLEŠKIH JEKLARJEV.

London, Anglija, 4. oktobra. — V vseh jeklarskih in železninarskih napravah v severni Angliji, se bo takoj skrčilo plače za 25 odstotkov. S tem se bo v celem skrčilo plačo od januarja naprej za 132 odstotkov. Sedanja plača znaša 97 odstotkov nad plačo pred vojno.

SVILENE NOGAVICE IZ PESKA

Pariz, Francija, 4. oktobra. — Mihael Roibul, mlad ruski inženir, kateremu se je pred dvemi leti posrečilo uiti boljševikom in ki je ustanovil v Parizu z majhno svoto denarja, katerega je prinesel s seboj, kemični laboratorij, je objavil svojo zadnjo iznajdbo, namreč svilene nogavice iz peska. Roibul trdi, da se je mu je posrečilo napraviti iz peska in drugih primesi materijal, katerega se lahko izprede tako popolno kot najfinejšo svilo. Stroški pa znašajo pri tem manj kot eno četrtino cene svile.

S tem, da se poveča množino kemične sestavine peska je mogoče napraviti film za kinematografe, ki se ne uname ali celo cele velike kocke kristala, iz katerega bi se dalo graditi hiše tako poceni, da bi si lahko navaden delavec nabavil tako hišo. Ljudje so seveda proti temu, da bi živeli v prozornih hišah, a to težkočo se lahko premaga s tem, da se primeša barvilo. Produkt je tako trden kot jeklo, a stane komaj pet centov funt.

D'ANNUNZIO KOT VINOREJEC

Rim, Italija, 4. okt. — Gabriel D'Annunzio, znani pustolovec ter pesnik s prenapetimi možgani, je postal proizvajalec vina v svojem mirnem zavičaju ob Gardskem jezeru.

— Jaz proizvajam zelo malo vina, — je rekel nekemu prijatelju, ki ga je obiskal, — a dosti, da se lahko smatram članom italijanske družine proizvajalcev vina. Proizvedel bom vino, ki bo vzbudilo zavist vseh španskih in francoskih vinorejcev. Temu vinu bom dal novo ime, ki si ga bom sam izmislil, da ne bo mogoče zamenjavati tega vina z nobenim drugim vinom, ki jih je najti sedaj na trgu.

To njegovo vino bo najbrž iste kakovosti kot je bilo njegovo junaštvo, ko je pustil Reko na cedilu ter odšel, ko ni mogel več neomejeno vladati ter molzti reških fakinov. Reka dela sedaj Italiji velike skrbi, ker mora država plačevati vse uradnike in druge postopače, ki žive na stroške bednega italjanskega naroda, ki plačuje davke.)

CHARLIE CHAPLIN HOČE DOMOV

Charlie Chaplin je že sit Evrope ter pravi, da bo do 1. novembra gotovo že doma. Bil je v Berlinu.

London, Anglija, 5. oktobra. — Jaz nikdar ne vem, kaj bom počel naslednji teden, a toliko mi je znano, da bom 1. novembra zopet doma, — je rekel včeraj Charlie Chaplin. Ravnokar je završil eno svojih zračnih potovanj v London, da preživi konec tedna na posestvu Sir Philip Sassoona, velikega prijatelja pokojnega angleškega kralja Edvarda.

Charlie je predstavljal nepretrgano presenečenje na svojem evropskem potovanju. Tako je naprimer prišel pretekli teden, ko je vsakdo mislil, da se mudi v Nemčiji, neopažen v Pariz ter se odpeljal na aerodrom v Le Bourget, da poleti v Anglijo. Ljudje tam so postali razburjeni vsled tega nepričakovanega obiska in uradniki so mu dali na razpolago poseben aeroplan z izurjenim vojnim pilotom. Charlie se ni hotel peljati v gnodoli, temveč sedel poleg pilota. Ko so mu vročili potni list, je rekel: — To je moja smrtna obsodba.

— Hotel sem videti Nemčijo, — je rekel Chaplin, — in tako smo odšli na skrivnem tjakaj ter ostali v Berlinu štiri dni. Dobro za Nemce je, da sem navaden človek z normalnimi nogami. Mojo prvo sliko so pakazali tam pred par tedni in vsled tega sem se lahko prosto kretal ter študiral narod. Veliko časa sem preživel na iztočni strani Berlina ter govoril z delavci in prav posebno z otroci. Videl sem, da nemški narod neumorno dela, na polju in v tvornicah, — sicer vspričo velikih težkoč, a si vendar zasluži za vsakdanje življenje.

— Sprejem, katerega sem bil deležen v Evropi, je presegal moja pričakovanja, — je rekel Charlie konečno. — Težko je bilo uiti mojim prijateljem, a za izpremembo je dobro, da grem tja, kjer sem lahko sam, v berlinskih predmestjih ali pa na krasnem angleškem posestvu na deželi.

GOVERNER PRIPRAVLJEN NA OBRAVNAVO.

Springfield, Ill., 4. oktobra. — Zagovornik governerja Smalla ter državni pravdnik Mortimer se bosta danes posvetovala v namenu, da dosežeta sporazum glede tega ali onega okraja, v katerem naj bi se vršila obravnava proti governerju, katerega se dolži poneverbe javnega denarja.

LLOYD GEORGE O NEZAPOSLJENOSTI

ANGLEŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK JE REKEL, DA BODO DOBILI LJUDJE, KI SO VOLJNI DELATI, ZADNJO SKORJO V NARODNI SHRAMBI.

Inverness, Škotska, 5. okt. — Angleški ministrski predsednik Lloyd George je imel tukaj govor, v katerem je rekel:

— Ko se bodo člani kabineta vrnili ta teden s svojih pogosto prekinjenih počitnic, bodo zadeli na številne velevažne probleme. Eden teh problemov je priprava na važno konferenco v Washingtonu glede razpoloženja ali omejitve oboroževanja in nadaljni problem je konferenca glede Irske. Tretji problem pa je veliki problem glede nezaposlenosti.

— Kar se tiče konference v Washingtonu, bo predstavljala enega največjih dogodkov, ki bo uplival na zgodovino človeštva skozi številne bodoče generacije, če se bo lotila konferenca problemov s pogumnim duhom. V kolikor je prizadeta angleška vlada, bomo storili vse, kar bo v naši moči, da napravimo iz konference uspeh, kajti prepričani smo, da bomo dali s tem izraza željam vsakega posameznega državljana po celem cesarstvu.

— Kar se tiče konference glede Irske, sem bil prepričan, da se bodo pogajanja lahko pričela na Škotskem. Domneval sem, da bo okolica ugodno uplivala na potek takih pogajanj. Ni bila moja krivda in tudi ne ona mojih tovarišev, če se nam ni posrečilo dovesti do sestanka v Inverness. Na vsak način pa bomo nastopili na bodoči konferenci na temelju takozvane Inverness formule. Ta formula je bila sestavljena v tem prostoru in konečno jo je odobril tudi načelnik irskega naroda.

— Toliko in toliko naporov se je že vprizorilo, da se reši rski problem, da je pričela moja upapolnost že izginjati vspričo preteklih izjalovljenj. Kar morem reči glede bodoče konference, je le to: — Uspela bo, če bodo oni, ki se je bodo vdeležili, na pogumen in neustrašen način zaupali v zdravi razum obeh prizadetih narodov, ne da bi skušali pridobiti zase ekstremiste ali skrajneže na obeh straneh, ki so po svojem poklicu in interesu nespravljivi.

— To je položaj, ki prevladuje po celem svetu. Pred dvemi dnevi sem dobil zelo značilen memorandum, katerega je napisal eden najbolj sijajnih ekonomistov sveta, profesor Casel iz Švedske. Pisal je ta sijajni dokument kot nadaljevanje onega sijajnega dokumenta glede mednarodne valute, ki je vzbudil toliko pozornosti. V pričetku svoje nove razprave pravi:

— Delo sveta je bilo ustavljeno v toliki meri kot je nismo videli nikdar poprej in nezaposljenost se je dvignila do vznemirljivega viška. To je nekaj, na čemur trpi celi svet ter je značilno, da trpita vsled tega najbolj dve deželi, kojih kredit je najvišji, namreč Združene države in Anglija.

— Nezapodsljenost v Združenih državah obsega približno šest miljonov oseb in nezaposljenost v naši deželi obsega 1,500,000 ljudi, — kar pomenja manj, celo v razmerju s prebivalstvom Združenih držav.

Lloyd George je omenil nato valovanje valute v različnih deželah ter pojasnil, kako težko je trgovati, dokler se razmere na denarnem trgu ne ustalijo.

— Razmere, — je rekel, — se bodo ustalile šele tedaj, ko bodo narodi spoznali, da tvorita le sprava in sodelovanje s sosedom resnično in trdno podlago za prosperiteto vsakega posameznega naroda.

Glede neposredne in dejanske pomoči za nezaposlene je rekel:

— Narodna čast zahteva, da se reši stradanja one, ki so voljni delati, ki pa ne morejo dobiti dela, a pomožna akcija bo odvisna popolnoma od narodnih virov. Naš kredit ne stoji le višje kot oni katerekoli izmed prejšnjih vojskujočih se držav v Evropi, temveč neizmerno višje. Nikdo v tej deželi ne bo stradal, dokler bo le ena drobtinica v narodni shrambi. Mi lahko kontroliramo svoje lastne finance, svoje lastne trgovske odnošaje, svojo lastno zunanjo politiko, a ne moremo kontrolirati trgovine in zunanje politike drugih narodov.

— Valutne razmere so odvisne od finančne delavnosti in zunanje politike vseh narodov. Kedaj se bo te razmere ustalilo? Po mojem mnenju se razmere že izboljšujejo. Treba je predvsem atmosfere miru po celem svetu. Treba je sodelovanja med vsemi razredi, kajti drugače bomo prešli iz krize v polom.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na začnjo pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	$1.65	1,000 kron	$ 5.10
400 kron	$2.20	5,000 kron	$25.00
500 kron	$2 75	10,000 kron	$49.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	$ 2.55	500 lir	$22.00
100 lir	$ 4.60	1000 lir	$43.00
300 lir	$13.50		

Nemška Avstrija:

Razpošilja na zadnjo pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nem.-avstr. kron	$ 1.30	10,000 nem.-avstr. kron	$11.00
5,000 nem.-avtr. kron	$ 6.00	50,000 nem.-avstr. kron	$50.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam poslani denar dospe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zajamčene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK SAKSER, President — LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officiers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
Za četrt leta	$1.50	za pol leta	$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $6.00

Advertisements on Agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se zanj tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL NEW YORK CITY 446

NA CESTI.

V najbogatejšem mestu najbogatejše države na svetu, v New Yorku, je na stotisoče ljudi, ki stradajo.

Industrija deloma počiva, deloma pa tolikko proizvaja, da je "za sproti".

Na vsakem vogalu je videti brezposelne, parki so jih polni, pa tudi veže in hodniki niso brez njih.

Vlačijo se naokrog kot sence. Prositi jih je sram, kljub temu, da se da iz oči vsakega razbrati mila prošnja.

Kako žive, je nepojasnjeno, kako morejo živeti je nepojmljivo.

S koščkom kruha in čašo kave, darov raznih dobrodelnih družb, bi se niti dete ne moglo ohraniti pri življenju.

Oblečeni so v ponošene razcapane obleke, in med njimi jih je precej, ki nosijo na prsih odlikovanja, katerih so bili deležni v svetovni vojni.

Tudi pohabljenih je mnogo: to so žrtve kulturne industrijalne in vojne dobe.

Nekateri nosijo odlikovanja, nekateri so brez njih. Tisti, ki so brez njih, se sramujejo, da so se borili za demokracijo.

Vlačijo se naokrog, navidez mirni, hlapčevsko ponižni in v božjo voljo vdani. Kljub temu so pa pošastno svarilo in znanilci drugačnih časov.

Pa naj bodo ti časi taki ali taki, hujši kot je sedanje peklo, ne morejo biti.

Bogatinci trepetajo pred besedo "boljševik". Ni jim pa Bog dodelil take pameti, da bi spoznali in razumeli, da goje sami boljševizem najhujše sorte, da sami sebi kopljejo jamo, v katero bodo nekoč sila nečastno padli.

Naša zemlja je tako čudovito blagoslovljena, da potrebuje samo sejalca in žanjca. Orača ji ni potreba.

In ta čudovita zemlja je tako protipostavna, da sejejo miljoni, dočim samo tisočeri žanjejo, spravljajo in zaklepajo ter rajši puste, da pridelek seginje kot da bi si sestradani najedel.

Častitljivo ime pravice ni bilo še nikjer in nikoli tako nesramno profanirano kot v tej blagoslovljeni zemlji.

Vsepovsod, kamor pogledaš, je samo bogastvo, grmade bogastva. In jeklene mišičaste roke reveža nimajo pravice, da bi ta blagodar odtrgale ter ga tako pretvorile, da bi nasitile želodec.

Wall Street se je nažrl.

Sedaj v miru prežveka kot najostudnejša žival. Ko bo začutil lakot, bo dela dovolj, in napočila bo doba, ki ji po krivici pravijo prosperiteta.

Borba na vzhodu.

Angleško ministestvo za kolonije poroča o novi vstaji v Indiji. Vstaja obsega to pot južno provinco Kalikuto, (ne zamenjati s Kalkuto) naseljeno po plemenu Mofla. Poroča se o ubojih, plenjenju in nasiljih, ki so jih počeli Evropejci s pomočjo angleških oficirjev itd. V Indijo je odšlo zato angleško vojno brodovje in artilerija. — Tako piše neki pisec v svojem "Pismu iz Londona" v berlinskem "Novem svetu".

Dalje piše pisec o krutem in krivičnem postopanju angleških oblasti v Indiji.

— Angleški oficijalni krogi in poznavalci Indije iz srede članov parlamenta so prisiljeni, da priznajo, da se da to nezadovoljstvo utemeljiti z ene strani vsled skrajno težkih ekonomskih razmer plemena Mofla, in z druge strani vsled ogorčenja nad angleško politiko napram muslimanskemu svetu in Turčiji, kajti pleme Mofla je zvezano z rodbinskimi in religioznimi vezmi z Arabci, za katere potomce se smatrajo. Dž. Ris v "Timesu" piše seveda, da so sami krivi svojih razmer vsled svojega uporniškega duha. On je naštel od leta — 1852, 38 vstaj plemena Mofla. Drugi poročevalec istega lista tolaži čitatelje s tem, da je to vstaja Arabcev in ne Indijcev, in da se bo polegel upor takoj, ko nastopi nasproti potrebna sila. S tem jih tolaži zato, kr so večne vstaje Arabcev okrog Bagdada v Erbilu in na meji Kurdistana. In kakor trde sedaj o indijskih vstajah, da so arabske, tako trde o arbskih vstajah v Kurdistanu, da niso vstaje Arabcev, ampak Kurdov. Skratka, angleški imperializem ima že svojo staro šablono za "pojasnenje" po njih samih izzvanega nezadovoljstva eksploatiranih vzhodnih narodov.

Vzvezi z dogodki v Indiji in Arabski vzbuja veliko pozornost poročilo Williamsa o tej deželi. Poročilo se ne pričenja z Indijo, ampak s sovjetsko Rusijo. Ker se trudi Williams, da nahujska muslimane proti sovjetski Rusiji, dokazuje, da boljševiki ne morejo biti sodrugi vzhodnih narodov, ker so oni sovražniki vsake vere. Williams nehote dalje dokaže, da imajo vstaje na severu Indije svoje vzroke v angleških ekspedicijah v Afganistan, in s tem vnovič potrjuje solidarnost vzhodnih narodov v njihovem sovraštvu do skupnega sovraga — angleškega imperializma

Nacionalno gibanje v Indiji se vedno bolj razvija in dviga svoje voditelje, v katere imajo široke množice neomejeno zaupanje, ki je toliko, da se jim enostavno izroče. S strahom navdaja vsaka vstaja v Indiji angleški imperializem, ki trepeče v strahu, da izgubi ne samo vse ono bogastvo, ampak ker čuti, da je zanj splošen položaj vedno bolj kritičen in opasen. Vsak korak angleškega imperializma, napravljen proti enemu izmed vzhodnih narodov, najde odmev in ogorčenje vseh ostalih vzhodnih narodov. Vzhod se organizira in pripravlja na boj. In ni več daleč čas, ko vstane nastotine milijonov narodov Vzhoda in potepta maloštevilne zatiralce, predstavnike najdovršenejšega militarizma.

Taka je neizogibna pot zgodovine. Ona gre tako pot vsled angleškega imperializma samega in ne vsled "boljševiških agitatorjev".

Dopisi

Betula, Pa.

Od povsod se kaj sliši, samo iz Betule bolj malo. Okoli 200 naših rojakov dela v gozdu. Ker sem bil tudi jaz sam gozdar, so me rojaki hitro spoznali in veselo smo si stiskali roke stari gozdarji. Vsak je hotel vedeti, po kaj sem namenjen in kako se kaj dela okoli. Na kratko sem jim povedal, da dela se slabo po mestih in da so oni še na dobrem. Kar se tiče dela, lahko delajo vsak dan, po mestih se pa dela samo 8 ur na dan in ne vse dni, po nekod pa sploh dela ni mogoče dobiti. Žalibože tudi v gozdu je težko delo. Plače so jim odsekali ravno za 100% in po nekod še delo vstavili, tako da je reva tudi v tej obljubljeni deželi.

Potem se namenil do Frank Maljovca, ki je bolj oddaljen v puščavi. Ko sem prišel do omenjene kampe, zagledam starega mi znanca Franeta in njegovo še jako mlado ženo ter okoli 15 njunih bordarjev, samih mojih starih prijateljev. Stiskali smo si roke ter govorili o tem in onem, največ o delu. Med njimi se nahaja tudi moj bratranec. Revež je ravno prišel iz starega kraja. Nesreča se je pripetila in presekal si je nogo. Že ne dela četrti teden. Rana se še precej hitro celi, a treba je še čakati, da bo zdrava noga. Želim mu skorajšnje okrevanje. Lepa hvala vsem in se jim priporočam.

Potem sem šel dalje po dežju in blatu in po dobre pol ure sem prišel k Tonetu Rolihu. Poznala sva se že v starem kraju, ko sva si krajšala življenje tam po Bosni in tesala doge. On je dober gozdar in ima pridno ženo ter že odrasle otroke. Ko sem jih pustil v starem kraju, so bili še šolarji, zdaj pa so njegove 3 hčere že dobro omožene in sin močan gozdar ter igralec na harmoniko. Za prijazen sprejem se jim lepo zahvaljujem.

Potem sem šel dalje in obiskal Jožefa Hervatina. Tam je tudi okoli 25 rojakov, večina sami znanci, ker so nekateri, kakor tudi on sam, iz moje vasi. Dobro se razumejo med seboj in delajo, če vreme dopušča.

Od tam sem šel zopet naprej. Stemnilo se je že. Ko pridem do kampe Lojza Uljama, od same sreče niso bili še ugasnili luči. Tam sem spet videl več veselih fantov, kakor tudi Lojza in njegovo ženo Franciko. Lepo so me sprejeli in tam sem prenočil.

Potem sem se odpravil proti sestrični Pavlinci, a med potjo sem se vstavil pri Andeju rojaku in naprednjaku. On je podvzeten mož, čevljar po poklicu. Šel sem zopet dalje. Ko sem prižvižgal do Pavlince, sem mislil, da je vesela, pa ona se je kislo držala.

Kot sem opazil, rojaki v Betuli lepo napredujejo. V zadnjih 9 mesecih se jih je poročilo 6 parov in gotovo bi se še marsikateri, če bi bilo več nežnega spola. Omeniti moram, da imajo svoje podporno društvo SDPZ. in svojega autobossa. Frank Rutar (ali p. d. Spelič) si je nabavil novi avtomobil in rojake prepeljeva po njih opravkih, na izlete, k zdravniku itd. Kmalu bi bil pozabil še domače podjetje Andy Skok čevljarja. On se je pred par meseci poročil in pred par tedni si je kupil svojo hišo.

Lep pozdrav vsem gozdarjem in gozdaricam, po celi Ameriki, posebno pa v Betuli, Pa.

A. J. Brecher.
808 Main St., Horsehead, N. Y.

Butte, Mont.

Kar se tiče delavskih razmer, so zelo slabe. Kapitalisti se nam prav debelo posmehujejo, ker se mi uboge delavske sirote premikamo iz kraja v kraj, da si vsakdanji kruh služimo. Seveda je to za nas "let another fellow have a fun and pleasure". Pozdrav!

John Deslich.

Iz Slovenije.

Aretacija večje roparske družbe.

V zadnjem času so se zgodili v mariborskem okraju, posebno pa v mestu in okolici številni drzni roparski napadi in tatvine. Kljub vsestranskemu poizvedovanju dolgo časa ni bilo mogoče izslediti organizirane roparske tolpe, končno pa sta ji detektiva Jug in Saksida vendarle prišla na sled. Prvi roparski napad je bil izvršen na gostilničarko Katarino Visočnik na Meljskem hribu. V gostilno sta prišla dva moška in naročila pijačo. Splazila pa sta se takoj za gostilničarko v kuhinjo, ji nastavila samokres na prsa in zahtevala od nje, da jima izroči ves denar. Prestrašena gostilničarka jima je v resnici izročila vso gotovino v znesku nad 2000 kron. Roparja sta nato preiskala še vse omare in pokradla vso zlatnino in razne vrednosti, nakar sta skupno s tretjim, ki je stal pred gostilno na straži, pobegnila. Napada je bil v prvi vrsti osumljen Matija Šulek, ki je prišel šele pred kratkim iz zapora. Izsledili so ga v Ormožu, kjer je bil takoj aretiran in prepeljan v Maribor. Šulek odločno taji vsako krivdo. Aretiran je bil dalje tudi njegov družabnik Jakob Podgorelec. Dva dni pozneje je bil v Marenbergu aretiran Ivan Drevenšek, ki je osumljen, da je izvršil vlom v gostilno Terezije Lukas v Marenbergu. Bil je ravno na potu k Podgorelcu v Ormož, da bi si tamkaj razdelil z njim plen. Poglavar cele tolpe, ki je dogovorno vršila vlome in ropе, pa je bil pekovski pomočnik Fran Lah, ki se istotako nahaja v Mariboru že pod ključem. Mariborska policija je napravila vsekakor dober plen.

Sosvet celjskega okrajnega zastopa

se je izpopolnil in obstoja sedaj iz sledečih članov: Fran Šušteršič, Martin Kranjc in Milan Levstik (SLS), Josip Divjak, Fran Tratar in Josip Gorjanc (JSDS), Fran Pikl in Anton Mahen (SKS), dr. Hrašovec (JDS) in Martin Stojan (NSS).

Zvišanje delniških glavnic.

Lesna industrijska delniška družba Drava v Mariboru je povišala delniško glavnico od 2 na 10 miljonov kron.

Prva jugoslovanska metalurgična delniška družba Kovina v Mariboru je zvišala delniško glavnico od 2½ na 6 miljonov kron.

Strela je udarila

na posestvo posestnika Čatarja pri Šmarjeti v celjski okolici ter mu uničila dve gospodarska poslopji Tudi okrog Vojnika je strela na dveh krajih vžgala.

Pazite na otroke.

Milka Hren, kajžarjeva hčerka iz Strug, se je doma brez nadzorstva starišev igrala na vozu. Pri tem je padla raz voz in si pri padcu zlomila levo roko.

Poskušeno podkupovanje stražnika

Cerkovnika v Štepanji vasi J. Potokarja je ustavil stražnik na cesti, ker je vozil brez luči. Po daljšem obotavljanju mu je povedal Potokar, da se piše Ivan Podržaj, samski posestnik iz Fužin. Ker se je zdel možakar stražniku sumljiv, je zahteval od njega legitimacijo. Zviti cerkovnik pa je, ko je uvidel, da je v pasti, segel v žep in ponudil stražniku mesto legitimacije bankovec za 40 kron in mu rekel: "Obdržite si to-le, pa me ni treba naznaniti." Šele ko mu je stražnik zagrozil, da ga odvelje na policijo, je mož povedal svoje pravo ime in značaj. Pri obravnavi je hotel cerkovnik na premeten način vtihotapiti v zagovor tretjo nepoznato osebo, ki naj bi prevzela krivdo. Seveda je bila to preumetna in preveč za ušesa privlečena zvijača, s katero se je hotel mož oprati. Sodnik seveda cerkovniku ni nasedel in ga je obsodil zaradi poskušenega podkupovanja stražnika in napačne navedbe imena na tri dni strogega zapora.

Peter Zgaga

Da bi bila v Ameriki prohibicija res uveljavljena, bi bilo treba spraviti pod ključ šestdeset miljonov Amerikancev

Za wardena te velike jetnišnice naj bi bila Volstead in Anderson.

Predno bi pa nastopila to mesto, bi se morala dati preiskati od izvežbanih zdravnikov-dušeslovcev.

Pri tej preiskavi bi bila najbrže spoznana nezmožnim.

* * *

Iz zadnje jugoslovanske statistike je razvidno, da ima Slovenija nekaj nad en miljon prebivalcev.

Skoraj dva miljona bi jih lahko imela, če bi gospoda v Belgradu nekoliko zaropotala.

Sicer pa dandanašnji noben narodnjak ne vpraša, koliko Slovencev ima Slovenija, pač pa, koliko Slovencev je in kje prebivajo.

Časi, ko se je štelo, koliko je Kranjcev, Primorcev, Štajercev in Korošcev, so namreč minili . . .

* * *

Ne vem, koliko je jezikov na svetu, poznam pa Slovenca, ki je iskal službo te rekel, da zna slovensko, srbsko, hrvaško, srbohrvaško, črnogorsko, istrijansko in dalmatinsko.

Dobil je službo pri neki firmi kot ekspert za sedem jezikov, pa niti kranjskega ne zna.

* * *

Pravijo, da nima cerkev nobenega opravka s politiko.

Zakaj je vendar papež odstavil slovenskega škofa v Trstu, Karlina in zakaj Karlinovi namestniki odstavljajo slovenske duhovnike po Primorskem?

Rojaki, kadar bo raz prižnico razglašena kolekta za "ubogega vatikanskega jetnika", glejte, komu boste dali.

* * *

Neki Amerikanec je izumil smodnik, ki tako eksplodira, da se nič ne posveti.

Ta iznajdba je brezpomembna. Saj bo vendar prihodnja konferenco v Washingtonu odpravila vse orožje.

Kljub temu je pa dala iznajditelju neka firma dvajset tisoč dolarjev nagrade.

* * *

Nekateri ljudje ne vedo, kam bi s svojim bogastvom.

Tako je naprimer v New Yorku dal neki miljonar v barometru živo srebro — pozlatiti.

* * *

Iz otroških ust.

— Mama, odkod prihajajo prav zaprav majhni otroci? — je vprašala desetletna hčerka svojo mater.

— Te prinese štorklja, — je odvrnila mati.

— Kako pa pride štorklja v hišo, če so ponoči vrata in okna zaprta? — je vprašala hčerka.

— Kdor si želi majhnega otroka, pusti ponoči okno odprto, — je rekla mati.

— A, sedaj vam, zakaj pusti naša Marička vsako noč odprto okno v svoji spalnici, — je rekla hčerka.

* * *

Ena z osme ceste.

Če ti bo usoda dala,
da boš smel na osmi cesti
v luknjo pod dvorano zlesti —
tiho mirno, brez škandala —

boš tam videl silen kotel.
Nič ne boj se! Ni za dušo
prati, ampak je za sušo
zganjati, če jo boš kotel

in če ti bo "brat" dovolil
Curkoma tam v banjo teče.
Češp. rozin, so polne vreče;
no, pa kaj bi še govoril.

"Brat" ni rdeč od spokoritve,
Od molitve pregoreče
nu oči pač niso rdeče,
rdeč mu nos ni od molitve.

Razne vesti.

IZ SVATOVSKEGA OBREDA V ZAPOR.

29letni sluga Karel Froelich, ki je bil svoječasno redar, je zapustil svojo ženo in prevzel v Berlinu kantino. Tam se je zaljubil v žensko, ki je imela dva otroka. Njej na ljubo je poneveril 78,000 mark, ji nakupil obleke in nakita, najel elegantno stanovanje, se oženil in pil ravno na čast svoje nove žene, ko ga je iznenadila policija s svojo — čestitko.

CLEMENCEAU SE JE ODPOČIL PRI — GLUHEM PRIJATELJU.

Prejšnji ministrski predsednik Francije, Clemenceau, je preživel svoje zadnje počitnice v srednjeveškem gradu, 1500 čevljev nad modrim valovjem Sredozemskega morja, v Olivese na otoku Corsica. Nikolaj Pietri, lastnik gradu ter dolgoleten prijatelj in sodelavec Clemenceau-ja, je namreč popolnoma gluh.

"Veliko sem potoval izza sklenitve premirja", je rekel Clemenceau, "a v Indiji, Egiptu in Sudanu ter vsepovsod, kjer sem se mudil, sem moral preveč govoriti. Zaželel sem si molka in si mislil, da ga bom gotovo deležen pri Pietri-ju. On je tako gluh, da bi človek nikdar ne prišel v skušnjavo, da se spusti ž njim v pogovor, a obenem tako takten, da ne stavlja nikakih vprašanj, ker ve, kako težko mu odgovarjam in da je kričanje preveč za moja stara pljuča."

Kljub njegovim zatrdilom, da je slab in star, izgleda vendar Clemenceau tako trden kot hrast. Najti je ljudi, ki trdijo, da namerava stari "Tiger" (Clemenceau) zopet stopiti na politično pozornico ter da se je v miru in tišini majhnega otoka, ki je podaril svetu Napoleona, pripravljal na zopetni vstop v javno življenje, ki bo mogoče prav tako presenetljiv kot je bil nastop "malega korporala".

HEINE IN CENZURA.

Danes je posebno v naši stari domovini mnogo pisarjenja o absolutizmu in prestrogi cenzuri. — Veliki nemški pesnik Heine je bil nasprotno velik prijatelj cenzure. Zanimivo je, da se je napram svoji prijateljici Fani Lewang v Parizu pritoževal, da ni cenzure. Trdil je celo, da ne more pisati, odkar ve, da njegova dela ne spremlja čuječe oko cenzorja. Med drugim je rekel gospej: "Ako sem prej napisal kako budalost, sem si vedno mislil: Naj bo, cenzura bo tako vse izpremenila. Sedaj pa se počutim silno nesrečnega in ne vem, kaj bi začel. Vedno mislim, da sploh ni res, da bi ne bilo cenzure."

Ako je tako govoril veliki pesnik, kolio bolj bi morali hrepeneti po cenzorjih oni ljudje, ki pišejo tako slabo, da bi bilo v resnici treba zanje uvesti cenzuro. Zdi se, da je takih piscev v naši domovini jako mnogo. Ali pa je premalo cenzorjev!

WSS WSS WSS WSS WSS
WSS WSS WSS WSS WSS

ADVERTISEMENTS.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO
JADRANSKE BANKE
in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA
Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metkovič, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA
Trst, Opatija, Zadar.

NEMŠKA AVSTRIJA
Dunaj.

IZVRŠUJEMO hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstriji.

IZDAJAMO čeke v kronah, lirah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO parobrodne in železniške vozne liste na vse kraje in za vse črte.

IZSTAVLJAMO tudi čeke, plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

SPREJEMAMO DENARNE VLOGE ter plačamo začasno 4% obresti. Oddelek vlog smo vstanovili nanovo na željo mnogih rojakov širom Amerike, ki se poslužujejo naše banke. Po sprejemu prvega denarja izdamo vložno knjižico in jo pošljemo vlagatelju. Za prepis nadaljnih vlog ali za dvig denarja je potrebno, da se nam pošlje v registriranem pismu vedno tudi vložno knjižico.

KADAR STE NA POTU v staro domovino in se nahajate v New Yorku, se Vam bo izplačalo, ako se zglasite glede vreditve Vaših denarnih zadev pri ravnateljstvu naše banke v prvem nadstropju brez ozira na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga mogoče že kupili drugje.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa po New York Bank Draft.

Zajamenčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za vse one, ki se je ali se bodo posluževali naše banke.

Slovenci, prijatelji in poznavalci naše banke so vljudno naprošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znance iz Hrvatske, Dalmacije, Istre, Goriške, Srbije, Bosne, Hercegovine in Črnegore.

Frank Sakser State Bank

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898. GLAVNI URAD ELY MINN. INKORPORIRANA LETA 1900.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 524 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N.S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MAX KERŽIČNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 489, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari, tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

NEKAJ O MLADINI.

Kar mladina v pomenja v splošnem za bodoče generacije, pomenja v ožjem krogu tudi bodočnost naših podpornih organizacij. Zgodovina naših jednot je še tako mlada, da se sploh ne moremo nanjo ozirati, kadar premišljujemo našo bodočnost. Trdi se pa lahko s sigurnostjo, da se ta zgodovina ne bo ponavljala. Razmere so se predrugačile in vsled tega moramo bolj resno misliti na našo mladino, kot smo mislili od začetka naših jednot. Naval priseljevanja je bil tako močan, da je bilo polja za nove organizacije dovolj, radi tega se jih je menda toliko ustanovilo. Ko pa je val priseljevanja polegel, se je takoj izpreviedelo, da imamo preveč organizacij; posledica tega je bila ideja združenja, katera še vedno živi med članstvom naprednih organizacij

Naše upanje za bodočnost obstoji sedaj v naši mladini; če nas zapusti naša mladina, bomo nekoč osamljeni in organizacije bodo z nami — umrle. Imamo mladinski oddelek, ki je na jako dobri podlagi in precejšnje število otrok je v njem zavarovanih. Vprašanje pa je, koliko članov mladinskega oddelka bo prestopilo med aktivno članstvo, kadar dosežejo zahtevano starost šestnajstih let. Če bo to število veliko, tedaj lahko računamo, da bo naša mladina nekoč prevzela vodstvo teh organizacij. Če pa bo to število majhno, tedaj tudi lahko računamo, da bomo na stara leta osamljeni.

Našo mladino moramo pridobiti za organizacijo in jo prepričati, da so take organizacije potrebne. Otrok se navadno ne briga za taka vprašanja, samo da ima poln želodec, pa je vesel in brez skrbi. To pa je že naravno in nič čudnega, saj se dobe še odrasle osebe, ki se nič več ne brigajo kot otroci. To velja onim, ki niso člani nobenega društva.

Dolžnost staršev ali rediteljev je, da v prvi vrsti zavarujejo svoje otroke v mladinskem oddelku, in ko se približajo starosti 16. let, jih vpeljati med odraslo članstvo. Dajte jim pravila v roke, ako ne znajo čitati slovenski, naj čitajo prestavo, ki je angleška. Mi ne smemo računati samo na ono mladino, katero so stariši naučili nekoliko slovenščine, ampak tudi one, ki niso imeli prilike ali veselja za priučiti se materinega jezika. Čas bo prišel, akoravno še ne kmalu, ko bo uradni jezik naših organizacij izpremenjen, iz slovenskega v angleškega. To se bo zgodilo, kadar bo naša mladina prejela za vajeti. Ta prememba je gotova stvar. Razlogov je veliko. Naša mladina zahaja v javne šole, vzgoja v teh šolah je taka, da se od otrok zahteva, da amerikanizirajo svoje stariše. Uče jih, naj ne govore doma s stariši drugače kakor angleško in to se v splošnem tudi dogaja. Posledica tega je, da otroci slovenskih starišev pozabijo slovensko govorico. Razumejo še precej, ker vsaka mati jih navadno le po slovenski ogovarja in ošteva, otroci pa v angleščini odgovarjajo, kar mati največkrat ne razume in zato je tudi ne razjeze preveč. Nekateri so še ponosni, da imajo tako "brihtne" in "učene" otroke. Zato ne smemo nobenega obsojati, obstoječi sistem je kriv temu in odpomoči ni nobene. Druga stvar je glede priseljevanja. Amerika je industrijelna dežela; mogoče da bo kdaj naseljevanje tako obilno kot je že bilo. Pa čeprav pride do tega, nespametno je misliti, da bodo ljudje, ki pridejo iz starega kraja, vočili tu rojene.

Vprašanje bodočnosti se bo polagoma reševalo. Novi čas bo prinesel nove potrebe. Za sedaj je glavno, da zavarujemo sebe in svoje družine pri podpornih organizacijah. JSKJ vam nudi dobre pogoje, zato glejte, da bo zavarovana cela vaša družina pri tej organizaciji, ako še ni.

Joseph Pishler, glavni tajnik.

Naznanila.

Indianapolis, Ind.

Tem potom naznanjam članom društva sv. Jožefa št. 45 JSKJ., da se polnoštevilno vdeležé seje, katera se vrši v nedeljo 9. oktobra v Gačnikovi dvorani. Na dnevnem redu imamo več važnih zadev v prid društvu in Jednoti. Obenem opozarjam vse člane, da pravočasno plačajo svoj assesment, ker s tem boste pribranili veliko sitnosti sebi in tajniku. Ako bo suspendiran kak član, bo kriv dotični član sam, ne pa tajnik. Na tej seji bo prebran tudi 3mesečni račun, zatorej prosim vse člane, da pridejo, da bodo slišali vse, kaj se bo govorilo na seji, da ne bo potem spet kateri član oporekal, da ne ve to ali ono. Na sejo naj pride vsak, pa bo slišal vse, kar bo sklenjeno; potem ne bo treba mene izpraševati, kdaj ste pa to sklenili ali ono potrdili. Vsi člani pridite na sejo vsak mesec, pa boste vse vedeli in ne bo potreba nobenih izpraševanj.

Z bratskim pozdravom
Louis Komlanc, tajnik.

Denver, Colo.

Tem potom naznanjam članom društva sv. Jožefa štev. 21 JSKJ., da se je na redni seji dne 12. septembra 1921 ukrenilo, da mora vsak član tega društva prispevati en dolar v društveno blagajno, to pa iz tega razloga, ker v blagajno ne pride nič notri, ven gre pa zmerom. Ti prispevki morajo priti notri meseca oktobra, novembra ali devembra tega leta. Vsak ima priložnost, ako ne more plačat en mesec, da lahko plača v treh mesecih.

Obenem pa pozival člane omenjenega društva, da bi se malo bolj vdeleževali društvenih sej.

Z bratskim pozdravom
Joseph Shray, tajnik.

Walsenburg, Colo.

Članstvu društva sv. Feliksa št. 101 JSKJ. se naznanja, da se bo vršila prihodnja redna mesečna seja dne 16. oktobra v prostorih sobrata Lovrenca Kapušina na 7. cesti v Walsenburgu ob 1. uri popoldne. Rešiti imamo več važnih reči. Na dnevnem redu bo tudi volitev tajnika in blagajnika društva, ker sta dosedanja uradnika nenadno vse pustila na zadnji seji. Zato prosim vse člane in članice, da se te seje zanesljivo vdeležite. Ukreniti moramo vse potrebno, da bo društvo še v naprej redno poslovalo.

Z bratskim pozdravom
Frank Fink, predsednik.

Butte, Mont.

Tem potom naznanjam članom in članicam društva sv. Martina št. 105 JSKJ., da od 1. oktobra do konca leta vodi knjige in posluje kot tajnik brat Ivan Petritz, 2216 Willow St., Butte, Mont. Če slučajno potrebujete člani in članice kaj pojasnila o kakih zadevah, obrnite se na zgoraj imenovanega brata.

Tudi prosim vse člane in članice, da se bolj redno potrudite plačevati mesečne prispevke. Vsak izmed vas ve, da prispevki morajo biti plačani do 25. dne v mesecu, pa kljub temu vas mora tajnik opominjati. Ako kdaj imate priložnost, poglejte pravilno knjižico tudi znotraj, ne samo od zunaj. Ozrite se na člen XXX. točka 3. Za suspendirane člane je pa precej važno, da si ogledajo člen XX. točko 11. Vam je znano vsem posameznim članom in članicam, da je to v vašo korist, ne pa tajniku, posebno v slučaju bolezni.

Z bratskim pozdravom
John Deslich.

Bear Creek, Mont.

Tem potom naznanjam vsem članom društva sv. Štefana št. 58 JSKJ., da bomo imeli izredni asesment za mesec oktober in sicer na vsakega enakopravnega člana en dolar. da podpremo društveno blagajno, ker smo si od blagajnika že do sedaj izposodili 50 dolarjev. Časi so sedaj slabi. Druga leta smo napravili veselico, letos nam pa skoraj ni mogoče, ker mogoče ne bi še pokrili stroškov. Drugi vzrok je pa Bear Creek banka, ki je propadla meseca januarja tega leta. Mi imamo še 144 dolarjev notri; če bomo kdaj dobili ta denar ven ali ne, je pa še vprašanje. Nadalje smo tudi ukrepali na zadnji seji, kako bi se odpomogel ta večni primanjkljaj v blagajni. Po mojem mnenju bi bilo najboljše, da bi poleg rednega asesmenta na Jednoto plačevali tudi društvene stroške in sicer mesečno, kar vsekakor ne bi prišlo dosti na posameznega člana in bi tudi vsi enako plačali. Prosim torej vse člane, da se polnoštevilno vdeležé prihodnje seje v nedeljo 16. oktobra, da se kaj dobrega ukrene.

Konečno še opozarjam rojake v tukajšnji okolici, da do novega leta imajo najlepšo priliko za pristopiti k našemu društvu in sicer brezplačno. Tisto nagrado, katero bi jaz dobil kot organizator, povrnem vsakemu novopristoplemu članu. Večkrat slišim od katerega rojaka, če bi k našemu društvu pristopil, da bi moral potem hoditi k spovedi. Naj bo na tem mestu povedano, da Jednota in društvo posluje popolnoma na enakopravni podlagi, pa naj bo eden rdeč ali črn, trgovec ali delavec. Pri društvu smo vsi enaki, oziroma smo zavarovani za slučaj bolezni in smrti.

Z bratskim pozdravom
Ludwig Champa, tajnik.

☞ ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH. ☜

Dopisi.

Dunlo, Pa.

V rovu Heariette Coal Mining Co. se je dne 29. septembra smrtno ponesrečil rojak Jožef Bavdek. Vsula se je nanj plast kamna. Doma je bil od Sv. Vida nad Cerknico. Bil je član JSKJ. in SSPZ.

Dela se skoraj vsak dan, a se ne ve, kako dolgo bomo.

A. Oshaben.

S pota.

Nedavno sem poročal o smrti vstanovnika JSKJ., sobrata Mike Habjana. Dne 23. septembra je pa zopet zapel mrtvaški zvon Heleni Ulbor, stari 36 let, ki je bila članica društva št. 129. Doma je bila iz Želimelj na Dolenjskem. Tukaj zapušča soprogo s peterimi otroci. Sosestre so ji zaeno z drugim občinstvom mesta Ely, Minn., priredile lep pogreb.

K večnemu počitku smo spremili na Ely tudi Ivana Šinkovca, ki je bil eden začetnikov društva sv. Cirila in Metoda. V tej okolici je bival 39 let. Bil je 19 let v mestni službi, pred nekaj leti se je pa nekoliko poškodoval in mesto mu je dalo garancijo za dosmrtno delo. Bil je zvest član Jugoslovanske Katoliške Jednote. Pri društvenih sejah nam je mnogokrat kaj zanimivega povedal, naprimer, kako je pomagal graditi prvo slovensko hišo na Ely.

Pri obeh pogrebih je imel nagrobni govor Rev. Frank Sedej. Tako gremo proti večnosti po starem pregovoru: Mlade smrt strelja, stare pa kosi.

Pri Matiji Graheku so krstili prvorojenko. Botra sta bila Mr. in Mrs. Kapš.

Matija Pogorelc.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem širom Združenih držav žalostno vest, da je umrla

MARIJA MARTINŠEK.

Preminula je dne 17. septembra ob 10 uri dopoldne po 8mesečni mučni bolezni. Podlegla je operaciji v Westmoreland bolnišnici v Greensburgu, Pa. Pokopali smo jo dne 19. sept. po katoliških obredih na Export, Pa., narodnem pokopališču.

Tem potom se presrčno zahvaljujemo društvom SNPJ. št. 232, 280, 317 in 320, društvom SDPZ. št. 105 in 26, katera so se vdeležila z zastavami. Posebno se zahvaljujemo društvu sv. Alojzija št. 57 JSKJ., h kateremu je pokojna pripadala in katero ji je najelo godbo, ki je igrala žalostinke v sprevodu k zadnjemu počitku. Lepa hvala tudi članom društva sv. Pavla št. 116 JSKJ. Posebno se zahvaljujemo sestri pokojne Ivanki Keržič in bratu pokojne Jakobu Gabrovšek, katera sta prihitela iz Little Falls, N. Y. Dalje se najiskreneje zahvaljujemo za krasne vence društvu št. 57 JSKJ. družini F. Kogovšek, družini F. Senčur in J. Deželan. Zahvaljujemo se vsem vdeležencem iz Claridge, Pa., Pleasant Valley, Pa., in Jamison, Pa. ter vsem posameznikom, kateri so nas tolažili in izkazali zadnjo čast pokojni.

Tebi pa, naša mati oziroma soproga, kliče tvoja številna družina zadnji pozdrav, da vidimo se zopet tam nad zvezdami!

Žalujoči ostali:
Anton Martinšek, soprog.
Josip, Anton, Louis, Frank in **Edvard**, sinovi.
Marija, Pavlina, Julka in **Rozika**, hčere.
Export, Pa., 30. sept. 1921.
(5-6—10)

MADŽARSKE ČETE ZAPUŠČAJO BURGENLAND.

Budimpešta, Madžarska, 4. okt. Madžarske čete so se pričele umikati iz drugega pasu Burgenlanda. Ta sestanek se bo vršil v Benetkah, mesto v Rimu, kot se je izprva nameravalo.

Reka mrtvo mesto — brez trgovine.

Reka se je naveličala biti žoga političnih spletk. — Morilci iščejo Zanello. — Bodoči predsednik spi le redkokdaj dvakrat v isti hiši. Propadanje Trsta.

Poroča Elmer Davis.

Reka, 4. oktobra. — Jutri se bo sestala ustavodajna skupščina svobodne države Reke, ki je bila izvoljena tekom pretekle spomladi razen če se bo pripetilo kaj izvanrednega in vlada bo sestavljena še pred koncem tedna. To je potrebno omeniti, kajti dosedaj se je še vedno nekaj pripetilo, a se ne bo najbrž ničesar v tem slučaju, kajti italijanske oblasti vzdržujejo v sedanjem času dober red in ni vsled tega pričakovati nemirov.

Od 76 članov ustavotvorne skupščine jih pripada 59 stranki avtonomistov, katerim načeluje Riccardo Zanella. Obe stranki pa sta prijateljski napram Italiji. Vprašanje, katero je treba rešiti, je, če naj bo Reka več ali manj italijanska in stranki se razlikujeta v glavnem glede metod, katere naj se vporabi. Zanella je že dolgo pred vojno, v ogrskem parlamentu, deloval za avtonomijo Reke. Pred vojno je pomenjala reška avtonomija več italijanskega na Reki, sedaj pa pomenja manj italijanskega. Kredit za to je treba pripisovati d' Annunziju. Večina Rečanov ljubi Italijo, a d' Annunzio jim je nabasal v grlo toliko Italije, da jim je pričela pohajati sapa.

Poročevalec newyorškega lista Times ni mogel govoriti z Zanello kajti bodoči predsednik Reke spi le redkokdaj dvakrat na istem mestu. V noči svoje velike zmage pri volitvah, je ušel iz svojega bodočega kraljestva preko streh z velikansko naglico in podili so ga d' Annunzijevi legionarji. Od takrat naprej je zelo dolgočasen oni teden, ko nikdo ne skuša umoriti Zanelle. Biti predsednik svobodne države Reke, je zelo nevaren posel.

Politika njegove stranke pa je ona splošnega prijateljstva napram Italiji, seveda s pridržki z ozirom na reške ekonomske interese. Čeprav je poteklo že skoro eno leto, ko je pogodba v Rapallu vsaj začasno uravnala jadranski spor, se vendar še dozdaj ni izvedlo narodno - gospodarskih dogovorov, ki predstavljajo potreben dodatek k pogodbi in Rečani upajo sedaj, da se bodo pogajali z Italijo in Jugoslavijo kot tretja samostojna stranka.

Cela tri pretekla leta so metali Reko sem in tja, od Wilsona pa do d' Annunzia in Reka je sedaj sita tega. Dejstvo pa ostaja, da mora Reka, ki predstavlja majhno državo med dvema velikima državama, neizogibno viseti na tej ali oni. V političnem oziru je sedaj odvisna od Italije, a pojavil se bo tudi ekonomski vpliv ter pognal Reko na drugo stran, to je na stran Jugoslavije.

Reka je v sedanjem času v narodno - gospodarskem oziru mrtva. Poročevalec je šel po celi dolžini glavne ceste, ne da bi videl en sam voz, z izjemo ene dvokolnice. Dokler ne bodo uveljavljeni gospodarski dogovori, ni nikake direktne železniške zveze z Jugoslavijo, in vsled tega tudi nobene trgovine. Rapallska pogodba je dala pristanišče Baroš, ki predstavlja del reškega pristanišča, Jugoslaviji, a slednja ni še dobila tega pristanišča.

Tega pristanišča so se namreč polastili d' Annunzijevi legionarji, ko niso imeli nobenega drugega opravka. Ko jih je italijanska vlada, ki je hotela izvršiti sklenjeno pogodbo, plačala, da se izgube, jim ni preostajalo nič drugega, kot da se lotijo dela ali pa da se zopet polaste Baroša. Storili so seveda slednje. Pred kratkim so legionarji v družbi sodrge žalili italijanske vojake, ki so se nato poslužili strojnih pušk. Učinek tega je bil usodepoln za drhal, a dober za Reko. Sedaj imajo italijanski torpedni čolni pristanišče Baroš v svoji oblasti, dokler ne bo sklenjen ekonomski in trgovski dogovor z Jugoslavijo in Jugoslovani odgovarjajo na to s tem, da ovirajo pošiljanje blaga preko Trsta

Reka je sita politike ter se hoče zopet lotiti dela. D' Annunzio je pošteno in na koreniit način upropastil mesto, kajti pognal je z dinamitom v zrak mostove in hiše, katere je dala potem italijanska vlada popraviti z velikimi stroški. Tekom njegove okupacije se je izplačalo Rečanom okoli 20 milijonov lir, ker niso imeli nobenega dela, in soglasno z nevtralnimi opazovalci so veliko tega denarja prispevali tržaški veletrgovci, ki nimajo nobenega smisla za heroje ali junake, ki pa bi nad vse radi uničili sosedno pristanišče. Sedaj pa je d' Annunzio odšel in Reka je ostala sama, a upapolna, kajti vsaka izpremenba, ki bo prišla, mora biti izpremenba na boljše.

Največje zanimanje se osredotočuje tukaj krog zamenjave reških kron za italijanske lire. Teh kron so natiskali za neštete milijone čeprav niso vse v cirkulaciji. Zadnjikrat se je javno kvotiralo 60 reških kron za 1 italijansko liro in 1500 kron za ameriški dolar, a nikdo ne ve, za kakšen denar bodo v bodoče izmenjavali te krone v lire. Posledica tega je špekulacija. Številni prebrisani domačini so si izposodili pri lokalnih bankah visoke svote v upanju, da bodo napravili pri tem lepe dobičke, dočim naj bi italijanska vlada skrbela za banke, če bi prišle na kant.

Posledica tega velikega izposojevanja je,da morajo domačini plačevati od 12 do 15 odstotkov obresti, dočim dobe solventne tuje tvrdke denar po sedem in pol od stotka obresti. To je nadaljni — vzrok propadanja trgovine in obrti. Večina Rečanov, čeprav so v političnem oziru na strani Italije, je pričela vsled tega misliti, da bi bilo najboljše, če se ustvari napol neodvisno državo, čeprav v vsakem slučaju takorekoč odvisno od Italije.

Veliki izdatki Italije na Reki predstavljajo pravzaprav posojilo in domačini so že pričeli misliti, da bo treba nekega dne plačati posojilo ali pa vsaj visoke obresti.

Če bi se hitro sklenilo ter tudi izvedlo trgovske in ekonomske dodatke k rapallski pogodbi, bi bili izgledi za Reko še precej dobri, a treba bo še čakati in videti, če je bojna sekira v resnici zakopana.

Reka mora biti odvisna od jugoslovanske trgovine in Reka potrebuje Jugoslavijo veliko bolj kakor pa Jugoslavija Reko. Jugoslavija je izvanredno samozadovoljiva ter potrebuje le malo importov V sedanjem času tudi ne eksportira dosti. Kljub temu pa je očividen vpliv politike na ekonomski položaj. Split, Kotor in Šibenik, jugoslovanska pristanišča, ki daleč zaostajajo za Reko in ki imajo le slabe železniške zveze, imajo v svojih rokah vso trgovino, ki bi morala prihajati sem in nekateri se boje, da bodo Jugoslovani toliko časa zavlačevali stvar, dokler jim ne bo padla Reka v obupu kot zrelo jabolko v naročje.

Za Italijo pomenja Reka svet simbol ter velike izdatke. Včeraj je bilo objavljeno novo posojilo 15 milijonov lir od strani italijanske vlade proti eventualni zameni — kron, da se zniža obrestne pristojbine in ko bo vlada pritegnila krone, bodo dobre le še za kurjavo. Jugoslavija lahko reši Reko v ekonomskem oziru, dočim ne more Italija pri najboljši volji dosti storiti, razen potom dogovora z Jugoslovani. Treba pa je še dognati, če je ta ali oni narod res pripravljen za resnično spravo.

Reka pa je še vedno na boljšem kot je Trst, kajti zadrege Reke so bistveno političnega značaja, dočim so one Trsta predvsem ekonomske ali narodno - gospodarske. Značilno je, da se nahaja podružnica Standard Oil Co., na Reki, ne pa v Trstu. Poročevalec si je pretekli teden ogledal Trst, in izgledal je še precej živahno, a le radi tega, ker so konjske dirke privabile v mesto veliko število armadnih častnikov in dam iz visoke italijanske družbe. Mesto vrši še vedno gotov obseg trgovine, ki pa obsega le majhen drobec obsega trgovine pred vojno. Celo ta delavnost pa je bila ustavljena pretekli petek, ko je izbruhnila stavka v ladjedelnicah, ker je vlada preklicala naročilo večjega števila ladij.

Trst je bil pred vojno kaj procvitajoče se pristanišče, katere je podpirala avstrijska vlada na stroške avstrijskih državnih železnic, ki so bile vedno pasivne. — Sedaj je Avstrija izginila, Madžarska se punta, mesto da bi delala, Jugoslavija je odtujena. Češko-slovaška obstoja v glavnem iz industrijalnega dela prejšnje monarhije, a Hamburg in druga nemška pristanišča dobivajo večino češke industrije.

Kar se tiče importov, so železniške pristojbine na nemških železnicah tako nizke, da je mogoče razložiti blago v kakem nemškem pristanišču ter ga poslati preko Nemčije v Trst za manjše stroške, kakor če bi prišlo blago direktno po morju. Razvajeno dete je sedaj sirota in novi varuh ne more dosti pomagati. Neodrešeni Italijani so sedaj odrešeni obenem z nekako pol milijona Jugoslovanov, a v ekonomskem oziru je Italija Irredenta kos pozlačene opeke ter bo tudi to ostala, dokler ne bo prehalo biti narodno gospodarstvo stranski produkt politike v Jadranskem morju.

ČE JE ČLOVEK PRINC.

Berlinski časopisi so poročali te dni o sledečem dogodku:

Med Bischofswerdeiom in Harthanom so je ustavil vlak na odprti progi. Potniki so se začudeno spogledavali, kajti nikdo ni vedel razloga za to. Medtem je počasi izstopil iz vlaka princ Schwarzburg-Sondershausen. On ima namreč tamkaj svoje posestvo in vlak se je ustavil sredi proge, da je mogla "njegova milost" priti po najkrajšem potu v svoj dvorec. Časopisi sicer dnevno hujskajo proti princem, iz cesarskega dvora so napravili muzej, ali gospodje uživajo kljub temu še vedno posebne privilegije, na katere drugi smrtniki ne morejo niti pomisliti.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Naznanjam vsem znancem in prijateljem prežalostno vest, da je kruta smrt pretrgala nit življenja našemu nepozabljenemu sinčku oziroma bratcu v starosti 8 let. Preminul je po kratki hudi vročinski bolezni in pljučnici, ko je bila že vsaka pomoč brezuspešna.

Zahvalim se vsem dobrotnikom, kateri ste darovali cvetlice. Zahvalim se botrom F. J. Kušnan, J. M. Besal, F. F. Selko, J. M. Napotnik, A. Bregant, F. J. Turk in M. E. Erste. Ne smem pozabiti se zahvaliti starišem M. Urabec, F. J. Turk, M. J. Besal in J. M. Mervar, ki so pustili svoje fante za pogrebnike brezplačno. Zahvalim se tudi Z. Zoranu, A. Kopini in Z. Staričiu za cvetlice in kar ste nam dobrega storili. Še enkrat lepa hvala vsem skupaj, ki ste nas tolažili v teh žalostnih časih in ranjkega spremili k večnemu počitku. Bog naj vam stotero poplača!

Iskreno hvalo izrekam tudi Jugoslovanski Katoliški Jednoti, katera je vse pošteno in hitro izplačala. Ranjki je bil namreč član mladinskega oddelka omenjene Jednote. Priporočam vsem družinam, katere imajo otroke, da jih zaiarujejo pri JSKJ.

Ti pa, nepozabljeni sinček, spavaj v miru in večna luč naj ti sveti!

Žalujoči ostali:
John in **Maggie Perhne**, stariši.
Angela in **Josephine**, sestri.
Joseph in **Frank**, brata.
1022 Wis. Ave, Sheboygan, Wis.

Imenik uradnikov krajevnih društev J. S. K. J. v Združenih državah ameriških

Društvo sv. Cirila in Metoda, štev. 1, v Ely, Minn.

Predsednik: Joseph Sprajcer; tajnik: Joseph A. Mertel, Box 278; blagajnik: Vencel Kukec. Društveni zdravnik: Owen W. Parker. — Seja vsako drugo nedeljo popoldne ob dveh v Jos. Skalovi dvorani, Ely, Minn.

Društvo Sv. Srca Jezusa štev. 2, v Ely, Minn.

Predsednik: Louis Champa, Box 961; tajnik: Joseph Kolenc, Box 737; blagajnik: Frank Merhar, Box 171. Društveni zdravnik: H. . Sutherland. — Seja vsako drugo nedeljo v Jugoslov Narodnem domu.

Društvo Sv. Barbare, štev. 3, La Salle, Ill.

Predsednik: Joseph Bregach, 437 — 6th Croset St.; tajnik: Joseph Spelich, R. F. D. 1; blagajnik: Matt Komp, R. F. D. 1. Društveni zdravnik: F. J. Maciejevski. Vsi v La Salle, Ill. — Seja vsako tretjo nedeljo ob eni uri popoldne v cerkveni dvorani Sv. Roka v La Salle, Ill.

Društvo Sv. Barbare štev. 4, v Federal, Penna.

Predsednik: Lovrence Klemencich, — Box 144; tajnik: John Demshar, Box 237; blagajnik: Valentine More, Box 51. Vsi v Burdine, Pa. Društveni zdravnk H. H. Rittenbauss. — Seja vsako drugo nedeljo pop. ob 2. v dvorani Sv. Barbare v Burdine, Pa.

Društvo Sv. Barbare štev. 5, v Soudan, Minn.

Predsednik: John Oblak, Box 1192, Soudan, Minn.; tajnik: John Dragovan, Box 663, Soudan, Minn.; blagajnik: Anton Gornik, Box 1565, Tower Minn. Društveni zdravniki: Burns & Hynes. — Seja vsako četrto nedeljo v mesecu v cerkveni kapeli v Tower, Minn.

Društvo sv. Alojzija, štev. 6 v Lorain, Ohio.

Predsednik: Frank Jančar, 1686 ... 37 St.; tajnik: John Kumse, 1735 E. 33 St.; blagajnik: John Omahen, 1718 E. 29 St. Vsi v Lorain, Ohio. Društveni zdravnik: W. C. Hayes. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldan v Virantovi dvorani.

Društvo Sv. Cirila in Metoda štev. 9, v Calumet, Mich.

Predsednik: Mike Majerle, 5 — 3rd Street, Tamrack Loc.; tajnik: John D. Zunich, 4068 E. Cone St.; blagajnik: Joseph S. Stukel, 205 — 8th St. Vsi v Calumet, Mich. Društveni zdravnik: A. C. Roche. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani Sv. Jožefa.

Društvo Sv. Štefana štev. 11, v Omaha, Nebr.

Predsednik: John Cernelic, 1212 Martha St.; tajnik: Michael Mravenec, 1454 So. 17th St.; blagajnik: Joseph Cepuran, 1423 So. 12th St. Vsi v Omaha, Neb. — Društveni zdravnik: Chas. J. Nemec. — Seja vsako tretjo nedeljo ob eni uri popoldne v šoli, 14 Pine St.

Društvo Sv. Jožefa štev. 12, v Pittsburghu, Pa.

Predsednik: Frank Straus, 1012 High St.; tajnik: Vincent Arh, 1 Rickenbach St.; blagajnik: John Borstnar, 182 — 43½ Buttler St. Vsi v N. S. Pittsburgh, Pa. Društvena zdravnika: G. F. Berg in Joseph Donaldson. — Seja vsako drugo nedeljo v prostorih Kranjsko-Slovenskega Doma, soba 11 na 57 Buttler St. Pittsburgh, Pa.

Društvo Sv. Alojzija štev. 13, v Baggaley, Pa.

Predsednik: Frank Grčman, Box 65, Baggaley, Pa.; tajnik: Frank Žabkar, Box 104, Hostettar, Pa.; blagajnik: Mike Tratar, Box 127, Hostettar Pa., Društveni zdravnik: F. C. Katherman. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v Slov. Narodnem Domu v Hostettar, Pa.

Društvo Sv. Jožefa štev. 14 v Crockett, Cal.

Predsednik: Frank Velikonja, Box 332; tajnik: Michael Nemanich, Box 57; blagajnik: Mihael Pešel, Box 115. Vsi v Crockett, Cal. Društveni zdravnik: J. H. Adams. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v stanovanju zdravnika.

Društvo Sv. Petra in Pavla štev. 15, v Pueblo, Colo.

Predsednik: Anton Kolbezen, 1211 So. Santa Fe Ave, Pueblo, Colo.; tajnik in blagajnik: Fr. Janesh, 1212 Bohinen Avenue. —
Društveni zdravnik: E. W. Wouth. — Seja vsakega 13. v mesecu ob 7. uri zvečer v John Rojčevi dvorani na 1st Norden Avenue.

Društvo Sv. Cirila in Metoda štev. 16, v Johnstown, Pa.

Predsednik: Frank Slabe, 287 Cooper Ave.; tajnik: Joseph Intihar, 409 — 8th Ave.; blagajnik: Gregor Hreschak, 407 — 8th Ave. Vsi v Johnstown, Pa. Društveni zdravnik: J. M. Heading. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v društveni dvorani na Bradley Alley, Johnstown, Pa.

Društvo Sv. Alojzija štev. 18 v Rock Springs, Wyo.

Predsednik: Max Keržišnik, Box 872; tajnik: Louis Taucher, Box 835; blagajnik: Frank Fortuna, Box 736. Vsi v Rock Springs, Wyo. Društveni zdravnik: E. S. Lauzer. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v Slovenskem domu.

Društvo Sv. Jožefa štev. 20, v Gilbert, Minn.

Predsednik: Frank Zgonc, Box 537; tajnik: Louis Vesel, Box 592; blagajnik: Math. Majerle, Box 52. Vsi v Gilbert, Minn. Društveni zdravnik: Frederick Beretta. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Anton Indihar jevi dvorani.

Društvo Sv. Jožefa štev. 21, v Denver, Colo.

Predsednik: John Kučer, 653 Elgin Pl.; tajnik: Jos. Shraj, Box 75 Stock Yds Sta.; blagajnik: Frank Srabec, 4794 Washington St. Vsi v Denver, Colo. Društveni zdravnik: Robt. S. Burket. — Seja vsaki drugi pondeljek v mesecu ob 7. uri zvečer v S. D.

Društvo Sv. Jurija štev. 22 v South Chicago, Ill.

Predsednik: Lovrence Samotačan, 9615 Avenue "M".; tajnik: Anthony Motz, 9641 Avenue "M".; blagajnik Anthony Motz, 9641 Avenue "M". — Vsi v South Chicago, Ill. Društven zdravnik: F. T. Barett. — Seja vsako tretjo soboto v mesecu ob 8. uri zvečer v Schlitz dvorani, 9510 Ewing Ave.

Društvo Sv. Ime Jezus štev. 25, Eveleth, Minn.

Predsednik: Geo Kotze, 115 Grant Ave. Tel. 554; tajnik: Louis Govze, 613 Adams Ave. Tel. 217; blagajnik: Louis Kotnik, 301 "B" Ave. Vsi v Eveleth, Minn. Društveni zdravnik: A. J. Oleary. — Seja vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2:30 popoldne v Max Stipetich dvorani, 504½ Grant Ave.

Društvo Sv. Štefana, štev. 26, Pittsburgh, Pa.

Predsednik: Anton Zbašnik, 208 — 57th & Buttler St.; tajnik: Joseph Pogačar, 5307 Berlin Alley; blagajnik: John Balkovec, 5400 Butler St., Vsi v Pittsburgh, Pa. Društveni zdravnik: Martin Barr in Joseph O. Donaldson. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne. Soba št. 5. v K. Slov. Domu na 57th in Butler St.

Društvo Sv. Mihaela Arh. Angela štev. 27, Diamondville, Wyo.

Predsednik: John Brovich, Box 117; tajnik: Z. A. Arko, Box 172; blagajnik: John Kochevar, Box 158. Vsi v Diamondville, Wyo. Društveni zdravnik: J. R. Marpuis. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v društveni dvorani, Diamondville, Wyo.

Društvo Marija Danica štev. 28, Sublet, Wyo.

Predsednik: Joe Felician, Box 61; tajnik: John Tostoversnik, Box 184; blagajnik: John Krzesnik, Box 197. Vsi v Sublet, Wyo. Društveni zdravnik: J. R. Nuvman. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v Frank Chadejevi dvorani.

Društvo Sv. Jožefa štev. 29, Imperial, Penna.

Predsednik: Valentin Peternel, Box 172; tajnik: Louis Tolar, Box 242; blagajnik: Frank Bogataj, Box 325. Vsi v Imperial, Pa. Društveni zdravnik: Dr. Sprowls. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu v Narodnem Slovenskem Domu.

Društvo Sv. Jožefa štev. 30, Chisholm, Minn.

Predsednik: John Kočevar, 428 W. Poplar St.; tajnik: Frank Pucelj, 223 W. Poplar St.; blagajnik: John Lamuth, 218 W. Walnut St. Vsi v Chisholm, Minn. Društveni zdravnik: Dr. W. G. Eisenman. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v Joseph Karelnovi dvorani.

Društvo Sv. Alojzija štev. 31 Braddock, Pa.

Predsednik: John Anžlovar, 1126 Maple Wy.; tajnik: Martin Hudale, 1615 Ridge Avenue N.; blagajnik: Anton Nemanich, 1556 Oak Ave. N. Vsi v Braddock, Pa. Društveni zdravnik: A. T. Korhnak. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v Litvinski dvorani.

Društvo Marija Zvezda štev. 32, Black Diamond, Wash.

Predsednik: Joe Plavec, Box 225; tajnik: G. J. Porenta, Box 176; blagajnik: Joe Schaller, Box 373. Vsi v Black Diamond, Wash. Društveni zdravnik: S. H. Smith. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob devetih dopoldne v prostorih sobrata G. J. Porenta.

Društvo Sv. Barbare štev. 33, Trestle, Penna.

Predsednik: George Oblak, R. F. D. 1. Box 82, Turtle Creek, Pa.; tajnik: Frank Schifrar, Box 122, Unity, Pa. blagajnik: John Schifrar, Box 122, Unity, Pa. Društveni zdravnik: Lawrence Creighton. — Seja vsako tretjo nedeljo ob eni uri popoldne v Slovenski dvorani v Trestle, Pa.

Društvo Sv. Petra in Pavla štev. 35 v Lloydell, Pa.

Predsednik: Math Hribar, Box 3; tajnik: Andrew Malovrh, Box 151; blagajnik: John Ilesich, Box 21. Vsi v Lloydell, Pa. Društveni zdravnik: H. C. Deffenderfer — Seja vsako tretjo nedeljo v lastni dvorani v Lloydell, Pa.

Društvo Sv. Alojzija štev. 36, v Conemaugh, Pa.

Predsednik: John Rovanšek, Box 135; tajnik: John Brezovec, Box 126; blagajnik: Joseph Turk, Box 164. Vsi v Conemaugh, Pa. Društveni zdravnik: A. E. Tichtner. — Seja vsako tretjo 1st Alley.
nedeljo v mesecu v lastni dvorani na

Društvo Sv. Ivana Krstnika štev. 37 v Clevelandu, O.

Predsednik: Frank Kačar, 1573 East 43 St.; tajnik: Frank Zorich, 6217 St. Clair Ave.; blagajnik: Anton Bobek 6104 St. Clair Ave. Vsi v Cleveland, O. Društveni zdravnik: J. F. Kern. Seja vsako tretjo nedeljo v Slovenskem Narodnem Domu.

Društvo Sokol štev. 38 v Pueblo, Colo.

Predsednik: Marko Radkovich, 1805 Routt; tajnik: Ivan Culig, 1217 E. Abriendo Ave.; blagajnik: Martin Gersich, 1229 Taylor Ave. Vsi v Pueblo, Colo. Društveni zdravnik: Dr. Argyr. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Sv. Jožefa.

Društvo Sv. Barbare štev. 39 v Roslyn, Wash.

Predsednik: Valentin Bruketa, Box 43; tajnik: Anton Čop, Box 440; blagajnik: John Segata, Box 49. Vsi v Roslyn, Wash. Društveni zdravnik: J. B. Mooney. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani v Drug Store.

Društvo Sv. Mihaela štev. 40, v Claridge, Pa.

Predsednik: Matt Regina, Box 216; tajnik: Anton Koscelav, Box 144; blagajnik: Valentin Rožnak, Box 462. Vsi v Claridge, Pa. Društveni zdravnik: S. S. Silvis. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu v Slovenskem Narodnem Domu.

Društvo Sv. Jožefa štev. 41, v East Palestine, O.

Predsednik: Jakob Oblak, Box 326; tajnik: Anton Brelih, 477 East Martin St.; blagajnik: Valentin Dogarin, 674 East Main St. Vsi v East Palestine, O. Društveni zdravnik: John S. Atchison. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne pri bratu Fr. Jurjavcichu.

Društvo Marija Pomagaj štev. 42, v Pueblo, Colo.

Predsednik: Frank Rupar, 1102 Santa Fe Ave.; tajnik: Primož Kuafele, 1102 Bohmen Ave.; blagajnik: John Erjavec, 1102 Santa Fe Ave. Vsi v Pueblo, Colo. Društveni zdravnik: Dr. Argyr. Seja vsako tretjo nedeljo ob 8:30 dopoldne v svoji dvorani.

Društvo Sv. Alojzija štev. 43, v East Helena, Mont.

Predsednik: Lawrence Jeraj, Box 92; tajnik: Frank Percich, Box 327; blagajnik: Frank Prebil, Box 63. Vsi v East Helena, Mont. Društveni zdravnik: J. H. Dent. — Seja vsakega 17. v mesecu ob sedmih zvečer v Fr. Balkovec dvorani.

Društvo Sv. Martina štev. 44, v Barberton, Ohio.

Predsednik: John Balant, 436 1st St.; tajnik: Anton Okolish, 218 Liberty Ave.; blagajnik: Frank Merkun, 131 Brady Ave. Vsi v Barberton, Ohio. — Društveni zdravnik: F. Lahmus. — Seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Mrs. Dormish dvorani, 436 Bolivar Rd.

Društvo Sv. Jožefa, štev. 45, Indianapolis, Ind.

Predsednik: Frank Deželan, 762 N. Holmes Ave.; tajnik: Louis Kamlanc, 732 N. Warman Ave., blagajnik: John Skoda, 713 N. Hough St. Vsi v Indianapolis, Indiana. Društveni zdravnik: D. E. MacGregor. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob enih popoldne v dvorani Joseph Gacnika, 903 N. Ketchem St.

Društvo Sv. Barbare štev. 47, v Aspen, Colo.

Predsednik: Joseph Borstnar, Box 419; tajnik: Frank Lovshin, Box 379; blagajnik: Anton Vidic, Box 54. Vsi v Aspen, Colo. Društven zdravnik: A. J. McDenel. — Seja vsak tretji ponedeljek v Narodnem prostoru.

Društvo Vitezi Sv. Jurija štev. 49 v Kansas City, Kans.

Predsednik: Math Peteck, 422 N. 4th St.; tajnik: Frank Kovich, 214 N. 5th St.; blagajnik: Joseph Cvitkovich, 518 Dugaro Ave. Vsi v Kansas City, Kans. Društveni zdravnik: F. Grosshauser. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu na 515 Ohio Ave, Kansas City, Kans

Društvo Sv. Petra štev. 50, v Brooklynu, New York.

Predsednik: Geo Novosel, 210 Tenevec St.; tajnik: Jacob Slabich, 218 Lynch Street; blagajnik: Sandor Stimac, 585 Quincy St. Vsi v Brooklyn, N. Y. Društveni zdravnik: Andrew H. Hangarter. — Seja vsako tretjo soboto v mesecu na 92 Morgan Ave. Brooklyn, N. Y.

Društvo Sv. Petra in Pavla štev. 51 v Murray, Utah.

Predsednik: Lawrence Založnik, Box 23; tajnik: Joseph Kastelic, R. F. D. 7, Box 2 G; blagajnik: Marko Petrich, 4978 S. State St. Vsi v Murray, Utah. Društveni zdravnik: Dr. Rothwell. — Seja vsak drugi torek v mesecu v dvorani Math Shobarja v Murray, Utan.

Društvo Sv. Jožefa štev. 52, Mineral, Kans.

Predsednik: Martin Oberzan, Box 1376; tajnik: Louis Kozlevchar, Box 969; blagajnik: Martin Bambich, Box 1405. Vsi v West Mineral, Kansas. — Društveni zdravnik: H. B. Hawthorne. — Seja vsako 3. tretjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne pri tajniku v West Mineral, Kans.

Društvo Sv. Jožefa štev. 53, v Little Falls, N. Y.

Predsednik: Josip Homovc, 563½ E. Jefferson St.; tajnik Ivan Purnat, 26 Douglas St.; blagaj.: Louis Marošek, 23 Sherman St. Vsi v Little Falls, N. Y. Društveni zdravnik: H. V. Vickers. Seja vsako prvo nedeljo v lastni dvorani na 36 Danube St. Little Falls, New York.

Društvo Sv. Frančiška štev. 54 v Hibbing, Minn.

Predsednik: Peter Sterk, 404½ R. R. St.; tajnik: Joseph Smolz, 114 West Sellers St.; blagajnik: John Povabe, Box 795. Vsi v Hibbing, Minn. Društveni zdravnik: C. F. Carsten. • Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v Workers Hall.

Društvo Sv. Roka štev. 55 v Uniontown, Pa.

Predsednik: Urban Rupar, Box 128, Lemont Furnace; tajnik: Lou. Grams, Box 78, Republic; blagajnik: Joseph Skufca, Box 76, Edenborn. Društveni zdravnik: Dr. Jelli, Uniontown, Pa. — Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Slovenski dvorani v Uniontown, Pa.

Društvo Sv. Alojzija štev. 57 v Export, Penna.

Predsednik: Louis Supancich, Box 136; tajnik: Ant. Martinsek, Box 125; blagajnik: Fr. Nagode, Box 192. Vsi v Export, Pa. Društ. zdravnik: M. H. Smitghall. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popold. v Workingmans Hall.

Društvo Sv. Štefana štev. 58 v Bear Creek, Mont.

Predsednik: Ignac Marincich, Box 242, Bear Creek, Mont.; tajnik: L. Champa, Washoe, Mont.; blagajnik: Anton Puteelj, Box 229, Bear Creek, Montana. Društveni zdravnik: I. C. F. Liegfriedt.

Društvo Sv. Barbare štev. 60 v Chisholm, Minn.

Predsednik: Anton Panjan, Box 627; tajnik: Martin Govednik, Box 507; blagajnik: Joseph Bavetz, 219 W. Hemlock St. Vsi v Chisholm, Minn. Društveni zdravnik: ?. — Seja vsako četrto nedeljo ob 10. uri dopoldne v John Grahek-ovi dvorani, Chisholm, Minnesota.

Društvo Sv. Jurija štev. 61 v Reading, Penna.

Predsednik: John Šimec, 131 Little Gordon Alley; tajnik: John Pezdirc, 343 N. River St.; blagajnik: Anton Jaklich, 324 W. Buttonwood St. Vsi v Reading, Pa. Društveni zdravnik: Wm. C. Werts. — Seja vsako drugo soboto v mesecu ob 7. uri zvečer v Clinton dvorani na vogalu Front in Washington St.

Društvo Sv. Florijana štev. 64, v Se. Range, Mich.

Predsednik: Joseph Mukavec, Box 86; tajnik: Peter Klobochar, Box 32; blagajnik: Nikolaj Kralj, Box 10. Vsi v Baltic, Mich. Društveni zdravnik: Dr. R. F. Hodges. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v N. Kraljevih prostorih.

Društvo Sv. Petra in Pavla štev. 66, v Joliet, Ill.

Predsednik: Joseph Jurjevich, 1201 N. Broadway St.; tajnik: John Kren, 605 Chicago St.; blagajnik: John Papich, 1607 N. Broadway St. Vsi v Joliet, Ill. Društveni zdravnik: W. M. Struzynski. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v stari šoli Sv. Jožefa

Društvo Jezus Prijatelj Malenih štev. 68 v Monessen, Pa.

Predsednik: Karlo Mahovlich, Box 768; tajnik: Matt Zoretich, Box 411; blagajnik: Andrew Matko, Box 1203. Vsi v Monessen, Pa. Društveni zdravnik: F. C. Duvall. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v Hrvatski dvorani.

Društvo Sv. Petra štev. 69 v Thomas, W. Va.

Predsednik: John Lahajner, Box 215; tajnik: Frank Erpič, Box 301; blagajnik: Marko Bluich, Box 366. Vsi v Thomas, West Virginia. Društveni zdravnik: J. Miller. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Mike Buličevih prostorih.

Društvo Zvon štev. 70 v Chicagu, Ill.

Predsednik: John Vidmar, 2346 Blue Island Ave.; tajnik: William Laurich, 1990 W. 22nd Place; blagajnik: John Walkar, 2110 W. 21 Place. Vsi v Chicago, Ill. Društveni zdravnik: Fr. M. Roth. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v cerkven dvorani. 22nd Pl. and Lincoln St. Chicago, Ill.

Društvo Sv. Janeza Krstnika štev. 71, v Collinwood, O.

Predsednik: Chas Krall, 385 E. 165. St.; tajnik: John Pecnik, 13700 Espenwall Ave.; blagajnik: Frank Mivšek, 16017 Holmes Ave. Vsi v Collinwood, Ohio. Društveni zdravnik: M. C. Davis. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Slovenskem domu, Holmes Ave.

Društvo Sv. Barbare štev. 72, Taylor, Wash.

Predsednik: Ciril Ermenc, Taylor, Wash. tajnik: Andy Gorjup, Taylor, Wash.; blagajnik: Andy Gorjup, Taylor Wash. Društveni zdravnik: Dr. Corson. — Seja vsako tretjo nedeljo v mseecu ob deseti uri dopoldne pri bratu A. Gorjup.

Društvo Sv. Janeza Krstnika štev. 75, v Cannonsburg, Pa.

Predsednik: John Samida, Box 525; tajnik: John Koprivshek, Box 214; blagajnik: Andrew Milavec, Box 31. Vsi v Meadow Lands, Pa. Društveni zdravnik: S. N. Dague. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Bear Hall. Meadow Lands, Penna.

Društvo Sv. Jožefa štev. 76, v Oregon City, Ore.

Predsednik: Joseph Mrak, 16th & Taylor St.; tajnik: John Koblar, Box 225; blagajnik: Bartol Lužar. Vsi v Oregon City, Ore. Društveni zdravnik: Dr. Meissner. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v McLaughlin Hall.

Društvo Sv. Rešnje Telo štev. 77, v Greensburg, Pa.

Predsednik: John Krofina, R. F. D. 7 Box 21a; tajnik: Louis Fink, R. F. D. 7, Box 41; blagajnik: Louis Bregar, R. F. D. 7 Box 35a. Vsi v Greensburg, Pa. Društveni zdravnik: M. J. Potts. Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v prostorih ge. Mary Mihevc, Haydenville Hall.

Društvo Sv. Alojzija štev. 78, v Salida, Colo.

Predsednik: Anton Milavec, R. F. D. 106 A; tajnik: Jakob Evans, 611 W. 2nd St.; blagajnik: Math Mautz, R. F. D. 79. Vsi v Salida, Colo. Društveni zdravnik: C. Rex Fuller. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani Sv. Alojzija pri rudotopilnici.

Društvo Sv. Barbare štev. 79 v Heilwood, Pa.

Predsednik: Frank Ložar, Box 133; tajnik. Anton Šmon, Box 144; blagajnik: Nikolaj Karlovich, Box 68. Vsi v Heilwood, Pa. Društveni zdravnik: H. W. Lloyd. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne pri sobratu Anton Šmonu.

Društvo Sv. Jerneja štev. 81, v Aurora, Illinois.

Predsednik: Joseph Verbič, 696 Grank Boulevard; tajnik: Martin Jurkas, 545 Aurora Ave.; blagajnik: Frank Lakar 615 Aurora Ave. Vsi v Aurora, Ill. — Društveni zdravnik: John Witt. Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v svoji lastni dvorani.

Društvo Sv. Janeza Krstnika štev. 82, v Sheboygan, Wis.

Predsednik: Matt Urbančič.1129 S. 10 St.; tajnik: John Mrvar, 514 N. 9 St.; blagajnik: Joseph Povšek, 518 North Water St. Vsi v Sheboygan, Wis. Društveni zdravnik: A. J. Gutsch. — Vsako tretjo nedeljo v mesecu ob pol drugi uri popoldne v cerkveni dvorani.

Društvo Sv. Martina štev. 83 v Superior, Wyo.

Predsednik: Anton Krashovitz, Box 535, So. Superior; tajnik: Louis Jerasha, Box 141, Superior; blagajnik: Louis Jerasha, Box 141, Superor. — Društveni zdravnik: Chas. F. Moon. Seja vsaki prvi pondeljek v mesecu v South Superior, Wyoming dvorani.

Društvo Sv. Andreja štev. 84, v Trinidad, Colo.

Predsednik: John Krnc, 225 W. Main St.; tajnik: Math Karcich, 1011 Lincoln Ave.; blagajnik: Math Karcich, 1011 Lincoln Ave. Vsi v Trinidad, Colo. Društveni zdravnik: Alfred Freudenthal. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu na 328 W. Main St.

Društvo Sv. Jožefa štev. 85 v Aurora, Minn.

Predsednik: John Rožan, Box 148; tajnik: John Petrich, Box 238; blagajnik: John Petrich, Box 238. Vsi v Aurora, Minn. Društveni zdravnik: E. M. Barnes. — Seja vsako četrto nedeljo ob 9. uri dopoldne v Slovenski društvene

Društvo Sv. Jožefa štev. 86 v Midvale, Utah.

Predsednik: John Vidic, Box 312; tajnik: Peter Blatnik, Box 286; blagajnik: Joe Percich, Box 288. Vsi v Midvale, Utah. Društveni zdravnik: J. A. Hasmer. — Seja vsakega 11. v mesecu v Radovičevi dvorani.

Društvo Sv. Alojzija štev. 87, v St. Louisu, Mo.

Predsednik: Louis Praprotnik, 2946 Gravois Ave.; tajnik: Mihael Graborjan, 2834 Lyon St.; blagajnik: John Zgur, 4844 Austria Ave. Vsi v St. Louis, Mo. Društveni zdravnik: F. C. Febar. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu na 2200 S. 7th St.

Društvo sv. Mihaela štev. 88 v Roundup, Mont.

Predsednik: Louis Mrhar, Box 1004, Roundup, Mont.; tajnik: George Zobec Box 14, Klein, Mont.; blagajnik: John Petek, Box 77, Klein, Montana. Društveni zdravniki: J. N. Alexander in A. T. Stevenson. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1:30 popoldne v Union Hall v Gibbtown, Mont.

Društvo Sv. Jožefa štev. 89, v Govanda, N. Y.

Predsednik: Jožef Pečnik, 339 Palmer St.; tajnik: Karl Struša, 114 Miller St.; blagajnik: Joseph Vidgaj, 31 Palmer St. Vsi v Gowanda, N. Y. Društveni zdravnik: H. C. Allen. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v prostorih sobrata Alojzij Korbar, 339 Palmer Street.

Društvo "Orel" štev. 90 v New Yorku, N. Y.

Predsednik: Joseph Rems, 2827 Putman Ave., Ridgewood, Long Is.; tajnik: Valentin Orehek, 183 Maujer St. Brooklyn, N. Y.; blagajnik: Ivan Lacijan, 339 E. 5th St., New York, N. Y. Društveni zdravnik: — Percy Houghton, 195 Leonard St., Brooklyn, N. Y. — Seja vsako tretjo soboto v mesecu ob 8. uri zvečer pri g. George Koenig, 167 E. 4th St., New York, N. Y.

Društvo Vitezi Sv. Mihaela štev. 92 v Rockdale, Ill.

Predsednik: Anton Oberstar, 126 Central Ave.; tajnik: John Shetina, 800 Moen Ave.; blagajnik: John Brozman, 201 Moen Ave. Vsi v Rockdale, Ill. — Društveni zdravnik: E. C. Ogden. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne na 833 Atis Ave.

Društvo Sv. Roka štev. 94, v Waukegan, Ill.

Predsednik: John Bartel, 266 — 10th St., Waukegan, Ill.; tajnik: Anton Kobal, 1022 Jackson St. North Chicago, Ill.; blagajnik: Frank Mesec, 1037 Mc Allister Ave. North Ccicago, Ill. Društveni zdravnik: Chas. H. Dickinson. Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v Slovenskem Narodnem Domu.

Društvo Sv. Frančiška štev. 99 v Moon Run, Pa.

Predsednik: Frank Maček, Box 123; tajnik: Frank Podmilšak, Box 222; blagajnik: Frank Podmilšak, Box 222. Vsi v Moon Run, Pa. Društveni zdravnik: John Burkett. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Moon Run dvorani.

Društvo Matere Božje Karmelske štev. 100, v Monongah, W. Va.

Predsednik: Anton Hervatin, Box 61, Louisville, W. Va.; tajnik: John Kaicich, Box 61, Louisville, W. Va.; blagajnik: Math Turkovich,. Monongah, W. Va., No. 65 Alley St. Društveni zdravnik: Dr. Smit. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu pri Math Turkovich, Monongah, W. Va. No. 65 Alley St.

Društvo Sv. Feliksa štev. 101 v Walsenburg, Colo.

Predsednik: Frank Fink, Box 83, Tioga, Colo.; tajnik: Frank Wodenik, Box 45, Strong, Colo.; blagajnik: Andy Spendov, Box 87, Tioga, Colorado. Društveni zdravnik: Dr. Trant. — Seja vsako tretjo nedeljo ob eni uri popoldne pri Lawrence Kapišinu, na 7th St.

Društvo Sv. Marije Vnebovzejte štev. 103 v Collinwood, O.

Predsednica: Johana Pust, 15703 School Ave.; tajnica: Anna Pierce, 686 E. 157th St.; blagajnica: Mary Mevšek, 16017 Holmes Ave. Vse v Cleveland, Ohio. Društveni zdravnik: Dr. Davis. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Slovenskem domu, 15810 Holmes Ave.

Društvo Jugoslovan štev. 104 v Chicago, Ill.

Predsednik: John Kosiček, 1805 So. Racine Ave.; tajnik: Joseph Blish, 1944 W. 22nd Place; blagajnik: Joseph Blish, 1944 W. 22nd Place. Vsi v Chicago, Ill. Društveni zdravnik: ?. Seja vsako prvo soboto ob 8. uri zvečer pri sobratu John Kosiček. 1805 So. Racine Ave.

Društvo Sv. Martina štev. 105 v Butte Mont.

Predsednik: George Smelar, 67 Plum St.; tajnik: John Deslich, 1600 E. 2nd St.; blagajnik: John Ferlic, 461 Cheery St. Vsi v Butte, Mont. Društveni zdravnik: F. J. Lhotka. — Seja vsako prvo nedeljo v mesecu ob 7:30 zvečer, 436 Kampper Ave., Hall.

Društvo Sv. Janeza Krstnika štev. 106 v Davis, W. Va.

Predsednik: Jernej Kocjan, Box 236; tajnik: Joseph Jeran, Box 487; blagajnik: Leopold Jeran, Box 487; Vsi v Davis, W. Va. Društveni zdravnik: W. A. Campbell. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Engel Hall.

Društvo Duluthski 'Slovani' štev. 107 v Duluth, Minn.

Predsednik: John Movern, 624 — 2nd Ave, West Duluth, Minn.; tajnik: Fr. Lovshin, 310½ W. 4. St. Duluth, Minn. blagajnik: Fr. Lovshin, 310½ W. 4. St., Duluth, Minn. Društveni zdravnik: F. J. Lepak. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu na domu tajnika.

Društvo Sv. Antona štev. 108 v Youngstown, Ohio.

Predsednik: Joe Piskur, 19 Gordon St.; tajnik: Ant. Nagode, Box 215 Avon Park; blagajnik: Joe Cekuta, 36 Smithonian St. Vsi v Girard, Ohio. Društveni zdravnik: Dr. Williams. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v Slovenskem domu v Girard, O.

Društvo Marija Trsat štev. 109 v Keewatin, Minn.

Predsednik: John Hren, Box 332; tajnik: Anton Lunder, Box 151; blagajnik: Michael Medved. Box 345. Vsi v Keewatin, Minn. Društveni zdravnik: E. M. Loopborow. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10 uri dopoldne v Mestni dvorani.

Društvo Sv. Frančiška štev. 110 v McKinley, Minn.

Predsednik: Tomaš Anzelc, Box 2; tajnik: Frank Bajtz, Box 112; blagajnik: Hen. Markovič, Box 114. Društveni zdravnik: J. C. Farmer. Vsi v McKinley, Minn. Seja vsako tretjo ned. v mesecu v City Hall ob 2. pop.

Društvo Sv. Jurija štev. 111 v Leadville, Colo.

Predsednik: Frank Rems, 513 W. Elm St.; tajnik: Math Jamnik, 525 W. 2nd St.; blagajnik: Steve Oberstar, 701 W. 2nd St. Vsi v Leadville, Colo. Društveni zdravnik: J. A. Jeamotte. Seja vsakega 15. dne v mesecu, 210 West Chestnut dvorana.

Društvo Sv. Janeza Krstnika štev. 112 v Kitzville, Minn.

Predsednik: Joseph Tičar, Box 142; tajnik: Anton Kochevar, Box 423; blagajnik: Louis Marolt, Box 623. — Vsi v Hibbing, Minn. Društveni zdravnik: Dr. Matill. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v Peter Musich dvorani.

Društvo "Slovenec" štev. 114 v Ely, Minn.

Predsednik: Frank Verant, Box 154; tajnik: John Grahek, Box 609; blagajnik: Leonard Slabodnik, Box 480. Vsi v Ely, Minn. Društveni zdravnik: Owen W. Parker. — Seja vsako četrto nedeljo v mesecu v Jugoslov. Narodnem Domu.

Društvo Sv. Pavla štev. 116 v Delmont, Pa.

Predsednik: John Remiz, Box 421; Delmont, Pa.; tajnik: Aleksander Škerlj, Box 256, Export, Pa.; blagajnik; Fr. Kern, P. O. Box 547, Export, Pa. Društveni zdravnik: S. E. Earnest. Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Slovenski dvorani, White Walley, Pa.

Društvo Sv. Štefana štev. 117 v Sartell, Minn.

Predsednik: Alex Bernik, Box 96 tajnik: Anton Rotar, Box 33; blagajnik: Peter Zupan, Box 23. Vsi v Sartel, Minn. Društveni zdravnik: W. M. Frisleben. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu pri sobratu Antonu Rotarju.

**Društvo Sv. Jurija štev.

In vendar.

— Novoleta. —

Pod nogami je škripal sneg. Zvezdice so svetlikale skozi noč, kakor bi angeljčki prižgali velikansko božično drevo.

Na nebu je sijal mesec. Smejal se je danes bolj, kakor drugekrati. Lenčika pa si je v svojem obupu mislila: "Ne sme se tako smejati, ko mi je pri sreu tako hudo!"

A mesec se je vseeno smejal.

Spremljevalec Lenčike je to tudi opazil. Na ozkem, lepem deklicinem obrazu ni opazil njenega srčnega gorja, potem se je ozrl v svetlo, bledo luno, katera je obsevala ves trg, pogledal nebroj zvezdic in malih oblačkov, kateri so se hitro premikali na obnebju.

"Jutri ob tem času bom že daleč od tu, gospica Lenčika!" je rekel na pol glasno. "Jutri ob tem času bo minilo, zelo hitro minilo leto, odkar sem preživel v tem prijaznem mestu, minilo je tako, kakor v sanjah, a vse to se bo izpremenilo v velikomestnem življenju... Ne, ne sme se! Rad bi obdržal to podobo za vedno v svojem srcu. V sredi vsega tega, bodisi v snegu ali prijetnem jutru spomladi, ste pa vi v vašem plašču, vaša plesna obleka pa šumi kakor ogenj v peči ob večernem uraku, ko se stara mamica spominja starodavnih pravljic..."

Pri teh besedah se je nehote ozrl na stariše njegove spremljevalke, kateri so korakali počasi za njima.

"Kaj takega poznate gotovo tudi vi, gospica Lenčika?"

Zmajala je z glavo. "Ne", je rekla s trescočim glasom, in vendar je čutila, da ima prav, popolnoma prav, da je tudi ona vživala ono srečo kakor on, ko ji je mamica pripovedovala v otročjih letih v večernem uraku razne pravljice. Čutila pa je le. Čutila je le: da jej on, katerega ljubi že veliko in veliko dni, da od njega že v toliko dnevih ni dobila še prave besede, katero je pričakovala, in on bo šel, šel za vedno iz mesta, ne da bi jej kdaj pravo povedal.

Ona ni tega razumela. Čutila je pač, da jej je bil dober, saj je na njem videla, kolikokrat je bil že v zadregah, da bi jo pritisnil na svoje srce. Zakaj ni tega storil? Tudi danes ne, ko so vsi od njega to pričakovali — oče, mati, vsa plesna družba v čitalnici. Da, saj se je na obrazih vseh že videl nasmeh: danes bo zaročitev k slovesu, danes postane Lenčika Volana nevesta poslavljajočega se poštnega nadzornika Gričarja!

Vročina je silila deklici v obraz. Tam za bližnjim vogalom se nahaja hiša, v kateri je stanovala. Le še nekoliko minut in poslovit se bo potreba, prišel bo konec in nepričakovana sramota.

Mladi uradnik je šel nekaj časa molče poleg svoje spremljevalke. Tudi on je videl hišo, konec, njegovi prsti na rokah so se krčili, s težavo je pridrževal težko sopenje, katero je povzročala njegova razburjenost. Ako bi jo sedaj smel poljubiti, ako bi smel svoje ustnice pritisniti na njena mlada, na pol odprta usta! Da, smel bi to. Ali potem bi bil zaročen, potem bi ju njeni stariši z veseljem blagoslovili in njegovo življenje bi bilo omejeno.

Bedarija bi bila, ako bi to storil. Malo, razvajeno Lenčiko vzeti za ženo, deklico, katere ni manjkalo na nobeni veselici, katera je vselej bila oblečena v drugo obleko, kadar jo je videl, dasi je vedel, da okrajni sodnik Volan ravno komaj izhaja s svojo plačo. Deklico si vzeti za ženo, katera ni znala drugega, nego nakititi svojo svežo mladost, ves božji dan preganjala z igranjem, pohotnostjo in koketiranjem, — ne, tu mora pamet zmagati nad sladko ljubeznijo!

Dospeli so do hišnih vrat. Janez Gričar je pomolil svojo roko, priklonil se pred okrajnim sodnikom in njegovo malo, debelo ženo, sam ni vedel, o čem je govoril, nekaj o zopetnem videnju, o nepozabnih, prijetnih urah.

Potem je krepko držal prst Lenčike. Sam ni verjel, da bo tako neroden pri slovesu. Govoriti ni zamogel prav nič. S težavo je pripognil svojo glavo na bele rokavice in jih poljubil. Mrzlo mu je bilo na ustnicah; mrzlo je bilo usnje, a misliti je moral za trenutek na one čase, ko ravno ta roka nikakor ni bila mrzla pri poljubovanju. Kako se je takrat ta roka tresla in bela koža postala temnordeča pri poljubovanju!

"Lahko noč, gospod Gričar!" je rekla Lenčika nekako mirna. "Ne zamudite vlaka zjutraj!"

On se je ravnodušno smejal. "Malo zgodaj za noč na plesu — ob sedmih in 30 minut. Toda dolžnost me kliče, dasi je slovo bridko. Torej na svidenje, gospodična Lenčika!"

Nič ni na to odgovorila. Predobro je vedela, da so zadnje besede brez pomena. Saj je bil zelo vesel, da od tu proč pride, komaj čaka uro, da zamenja malomestno življenje z velikomestnim, kjer bo malo, neznatno deklico kmalu pozabil.

Težko je povesila lepo glavo. Čutila je, da nima več moči, da bi se zamogla brzdati. Ni mu zamogla več zreti v obraz. Črne pike na pajčolanu so jej plesale pred očmi, po licih pa so tekle vroče kapljice druga za drugo.

"Lenčika!" poklicala je mati, katera je že stala v odprtih vežnih vratih.

Strgala mu je svoj prst in hitela za stariši v hišo.

Oče je ropotaje obrnil ključ v vratih in ona je videla poslavljajočega se kakor skozi megleno preprogo.

Razburjena je hitela po stopnicah navzgor. Dospevša v sobo, je hitro snela plašč, vzela rdeče cvetlice iz las, samo šopek cvetlic, katere jej je on dal pri kotiljonu, je obdržala za pasom.

Ko so stariši vstopili, je Lenčika ležala na naslonjaču in jokala.

Oče ni nič rekel. Z roko jo je nežno pobožal po pobešeni glavi, kako v tolažbo, in odšel v svojo sobo. Mati pa je obstala pred svojo hčerjo in bila vsa sama iz sebe.

"Nič, prav nič ni rekel? Tudi pri plesu ne, tudi ne med potjo? — O, to sem si mislila. Vsi so enaki! Prilizovati in zalezovati znajo, kakor bi po kom kopreneli, kakor hitro so pa prestavljeni, pa zasmehujejo uboge deklice v malih mestih. — Toda ne počenjaj toliko komedij, dekle! Saj si tega vsega sama kriva! Kdor je tako ponosen kakor ti, kdor se možu tako slabo približuje kakor ti, no, potem ni čudež! In sedaj pomisli, koliko nas je veljal to leto! Tvoje obleke, naše družbe in kar vse pri tem tiči; kaj smo vse vprizorili za tega človeka! Kakor knezi smo nastopali! In vse zaman! Hvala Bogu, da je bilo danes zadnjič! Od sedaj naprej se ne boš več vdeleževala veselic, ker ne razumeš uporabiti prilike. Jutri zjutraj pričnemo zopet delati, vse preproge bomo sneli, — oh, temeljito, že dolgo nismo posnažili stanovanja, in vse zaradi tega človeka!"

Lenčika je glavo vzdignila.

"Mati, moje mnenje je, da bi bilo bolje, ako ne bi nikdar z delom ne prenehali", je rekla utrujeno. "Saj to nisem nikdar hotela. Mene ne bi bilo sram, ako bi taka ostala, kakor sem, bila bi zadovoljna z eno obleko vse leto in našla sem se zelo malenkostno, ljudem pesek v oči metati! To ni nikdar kaj prida! Zato nisem nikdar vedela, pri čem da sem in se nisem čutila svobodne proti njemu. Ves humbug, katerega ste vi hoteli, ni bil za nič. — Ne razburite se, mati, jaz sem zopet popolnoma mirna."

Gospa okrajnega sodnika si je brisala razburjeni obraz in potem nadaljevala:

"Osmešeni smo po vsem mestu! Vsakdo je pričakoval zaročitve. Ali reči moram, da si bila brezpametna, neverjetno brezpametna! Takrat z adjunktom in Lenartovo Jerico je bilo ravno tako. Pa je bila celj izvita kakor si ti, ona ga je na izletu pred vsemi ljudmi razkrinkala. Pustila se je poljubovati — no, in drugi dan je bila zaročena. Toda ti, ti bi se v zemljo zarila, ako bi tebe prijel."

"Preveč sem ga imela rada, mati! In mislila sem, on noče, mogoče ne sme — oh, pustite to, vi tega ne razumete! Sedaj je moje srce polno sramote. Ljubezen se mora naslanjati na resnico, ako hoče uspevati. — Lahko noč, mati!"

Ostavila je sobo. Mati je gledala za hčerjo, kakor bi ji bila popolnoma tuja, ko je ravnokar tako čudno govorila.

Ko se je Lenčika vlegla v postelj, ni več jokala. Z odprtimi očmi je gledala v temno noč, pred njo so se prikazovale slike nameljene sreče. Videla je svoje spomladne sprehode v mestnem parku z Gričarjem; poleti v gozdu; v jeseni in pozimi pa na plesih, na ledu pri drsanju, na ulicah, povsodi je bila srečna v njegovi tovaršiji, vse do današnjega slovesa v snegu. Ni si zamogla tolmačiti, zakaj ta mož, kljub njeni ljubezni, kljub vsem njegovim gorkim besedam, njegovi pozornosti in prijaznosti, ni hotel nje za ženo. Zamolkla samozavest jej je rekla: on ni zamogel, saj je ni poznal, saj se mu nisi pokazala odkrite, delala si se veliko na povelje matere, katera ga je na vsak način hotela imeti za zeta. Vnanje se je morala lišpati, da je svojo mladino še bolj povzdignila, samo da bi njemu dopadla; doma ni smela nič delati, da ne bi njene roke postale tudi to zimo tekó spokane kakor prejšnjo; nastopati je morala kakor princezinja, da bi mlademu uradniku dopadla.

Sram jo je, — da, sram jo je samo pred seboj. O, dobro je, da bo jutri že daleč od mesta, da ga ne bo nikdar več srečala v ozkih mestnih ulicah, videla nikdar več!

Ko je Lenčika konečno zaspala, so že petelini peli, jutranji mrak se je poslavljal pred vsiljajočim dnevom.

* * *

Janez Gričar je pozabil naviti budilnico. Njegova gospodinja pa si ni upala vzdramiti tako pozno s plesa domov došlega gosta in mu privoščila jutranji spanec.

"Najbrže si je premislil", je modrovala, "in se šele popoldne odpelje z brzovlakom v mesto."

Ko se je prebudil in vzravnal, je solnce nanj sijalo. Na polodprtem kovčegu je ležal frak in po tleh so bili raztreseni kotiljonski redovi, sedem po številu od včerajšnjega plesa. Zunaj na vrtu so čivkali vrabci, kakor bi se čez noč pojavila spomlad, samo budilnica je mirovala in nepremikajoče kazalo je kazalo dve čez polnoč, baš oni čas, ko je jemal slovo od Lenčike.

Hitro skoči raz postelj.

"Gospa Šmon", je klical razburjen skozi na pol odprta vrata, "moja budilnica je obstala. Saj vendar še ni sedem ura, gospa Šmon?"

"Ni sedem, ne, ampak deset!" je bil kratek odgovor. "Mislila sem, gospod nadzornik se hoče prespati in šele zvečer odpeljati z brzovlakom."

"Kaj mi je mari, kaj vi mislite", je resno kričal, sicer prijazen gospod. "Zbuditi bi me morali!"

Potem je obmolknil.

Zunaj pred hišo je mož igral na lajno. Igral je ravno ono pesem, po kateri je plesal z Lenčiko. Ta pesem mu je tako sladko obtičala v spominu, kakor bi še za roko držal tajno ljubljenko.

Zopet se je spomnil pogledov, s katerimi se je ona od njega poslavljala zadnje minute. Ali je res tako tudi čutila v srcu? On bi vendar raje smejočo sliko od nje seboj vzel v novo življenje. Mogoče ni tako hudo, da je vlak zamudil, kateri bi ga za vedno odpeljal iz tega mesta. Jutri opoldne se mora predstaviti pri višjem poštnem vodji v glavnem mestu. To tudi lahko stori, ako se ponoči odpelje z brzovlakom. Potem bo poslednjikrat hodil pri solnčnem svitu po ulicah, po katerih je hodil današnjo noč, mogoče še enkrat vidi Lenčiko.

Zakaj je vendar bila toliko vneta za zabave? Zakaj ne bi zamogla postati dobra in skrbna gospodinja, katera zna kuhati, šivati, počediti, nogavice plesti in krpati, ravno taka, kakoršno bi on potreboval s svojo plačo? Mogoče bi bilo škoda za njene fine, mehke ročice, škoda za njene lepe obleke, katere so se jej tako čudovito podale, ali bila bi velika sreča za njega, ako bi s preudarkom zamogel reči: "Pojdi z menoj, ostani moja zvesta družica v veselju in žalosti, saj te ljubim, ti mala, lepa deklica!"

Škoda!

Ako bi bila vsaj premožna! Ali s skromnim uradniškim zaslužkom vzeti ženo, katera ne razume drugega, nego se lepo oblačiti in zabavati!

Roko proč!

Oblekel se je v potniško obleko, uredil svoj kovčeg, potem pa šel na sprehod o opoldanskem solncu po tajajočem se snegu, a vzel uprav ono pot, kakor minulo noč.

Presenečena bo, ako me še enkrat vidi, si je mislil. Njega je veselil poslednji, nepričakovani obisk. Nikdar preje še tega ni storil, da bi prišel brez povabila, brez naznanila. Dobra gospa okrajnega sodnika gotovo še ne bo v sprejemni obleki, na kar je vedno tako točno pazila, in Lenčika...

Okna na stanovanju so bila odprta, na več oknih so manjkale preproge. Tega ni razumel Gričar. Kaj pa to pomeni?

Ko je korakal po stopnjicah, je čul zamolklo ropotanje in razbijanje. Vrata na mostovžu so bila odprta, nihče ga ni slišal, nihče ga ni videl; na mostovžu so stali stoli in ležale preproge.

V prvem strahu je Gričar mislil, da se sodnikovj selijo.

Potrkal je na vrata — nihče ga ni slišal. Z dvorišča je čul glas Lenčikine matere, najbrže je malo služkinjo poučevala o snaženju preprog.

Sedaj se je spomnil, kaj se tu godi — veliko snaženje v hiši.

Prvi trenutek se je hotel obrniti. Snaženje mu je že od nekdaj presedalo.

A vendar ni tega storil. Nepopisljiva radovednost ga je znala skozi mostovž; previdno se je prerril skozi nakopičene stvari, dokler ni dospel do odprtih izbinih vrat, kjer je presenečen obstal. Na visoki, majajoči se lestvici je stala rumenolasa Lenčika, glavo si je zavezala z rdečo ruto, prepasan je imela velik rdeč predpasnik, da si ni obleke onesnažila, in z omelom prah obrisavala na robu stene in stropa.

Prvo je bilo, da je Gričar držal majajočo lestvico.

"Za božjo voljo, ali hočete doli pasti, gospica Lenčika?"

Ona ni zavpila in tudi ni prišla doli, ko ga je ugledala. Pritisnila se je na steno, in njen obraz je bil tako bled kakor stena.

"Pridite vendar doli", jo je na tihem prosil, "pridem vam naproti."

Ni videl njenih preplašenih oči. Videl je le domači predpasnik, le rdeči robec, omelo in neprijetno delo.

Lenčika si je obraz zakrila z dlanjo, ko je pričela iti navzdol po lestvici. Ni vedela, zakaj, ali prikriti je hotela solze v očeh. Ni mislila na svojo čudno opravo, ampak zelo je bila srečna, da ga že enkrat vidi. Ali sse jej sanja? Saj so ga njene misli vendar smatrale že daleč iz mesta — daleč, daleč od njene sreče in goreče želje.

Prišajala je navzdol počasi, in ko je bila že precej doli, je čutila krepke roke, katere so jo objele in postavile na tla.

Zakaj jo pa te roke še zdaj ne izpuste? Zakaj jo še bolj stiskajo? Zakaj?

"Lenčika, draga, ljuba Lenčika!"

Gospa okrajnega sodnika je obstala presenečena. Obstala je med vrati, imela krilo zavihano, med zmeđeno hišno opravo sta pa stala dva ter se poljubovala, tako poljubovala, kakor bi bila najsrečnejša na svetu. Tudi narava se je veselila ž njima, kajti zdelo se je, da solnce še lepše sija kot drugekrati.

In tako sta se vendar-le našla dva ljubeča srca!

Madžarski parlament proti Češko-Slovaški.

Znani madžarski poslanec Szmrecsany, ki je med svetovno vojno deloval proti voditeljem srbsko - hrvatske koalicije, je te dni v parlamentu nesramno napadel češko-slovaško republiko in zahteval, naj madžarska vlada obljubi Slovakom avtonomijo, da se na ta način razširi iredentistično gibanje na Slovaškem. Tej izjavi se je pridružil tudi ministrski predsednik grof Bethlen.

Dr. Beneš je primerno odgovoril na madžarsko agitacijo proti češko - slovaški republiki.

Imenik uradnikov krajevnih društev JSKJ.

(Nadaljevanje s 4. strani.)

Društvo Sv. Ane štev. 134, Rock Springs, Wyo.

Predsednica: Mary Kerzišnik, Box 872; tajnica: Mary Schlevar, c. of American M. Market; blagajnica: Louisa Eržen, 709 — 9th St. Vsi v Rock Springs, Wyo. Društveni zdravnik: Dr. E. S. Lauzer. — Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Slovenskem Domu.

Društvo "Bratje v slogi", štev. 135, Rices Landing, Pa.

Predsednik: Peter Pogaj, P. O.; tajnik: Frank Novosel, Box 43; blagajnik: Ivan Ljubič, Box 215. Vsi v Rice Landing, Pa. Društveni zdravnik: Dr. Carl Li Lutz. — Seja vsako 2. nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne pri bratu Ivan Ljubich, House 3, Rices Landing, P.

Društvo "Jutranja zvezda", štev. 136, Dunlo, Pa.

Predsednik: Joe Doles, Box 275, tajnik: Anton Tauželj, Box 193; blagajnik: Leonard Usnik, Box 285. — Vsi v Dunlo, Pa. — Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v stanovanju Anton Tauželj.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Nervozne, oslabele žene,

ki trpe na bolečinah v križu, v bokih ali na straneh, na senzaciji, ki tlači človeka k tlom in dela v spodnjem telesu težo, na glavobolu in nerodu pri naravnih funkcijah, dobe odpomoč, ko vzamejo

Severa's Regulator

(Severjev Regulator). Priporočen je za zdravljenje tistih posebnih lastnosti neredov in hiranja, ki so jim podvržene ženske. Dobite ga pri vsakem lekarju že danes.

Cena $1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS IOWA

POZDRAV.

Predno se podava v staro domovino s parnikom "Paris", še enkrat pozdravljava vse prijatelje in znance v Clevelandu in Collinwoodu, Ohio, ter želiva, da ostanete zdravi, nama pa srečno potovanje. — Ignac Krauear in Louis Rus iz Trebnjega na Dolenjskem

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

ADVERTISEMENTS.

---

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da so nam dne 26. septembra ob 2. uri zjutraj po dalji bolezni v Gospodu zaspali naša ljubljena mati vdova

MARIJA BIRK

v starosti 73 let. Rojena so bili v vasi Žeje pri Sv. Trojici, fara Dob. V tej deželi so bivali 16 let in sicer pri svoji hčeri Heleni Marn v Gilbertu, Minn.

Na tem mestu se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so nas prišli tolažit v trenutkih neizmerne bolesti zaradi izgube ljubljene nam matere, in še posebno se zahvaljujemo vsem onim, ki so darovali cvetlice in vence.

Sprevod smo imeli v sredo 28. sept. ob 9. uri po katoliškem obredu. Pokopali smo jih na gilbertskem pokopališču. Kar se tiče sprevoda, je bil sijajno obiskan od sorodnikov in znancev, za kar se jim srčno zahvaljujemo, posebno našim vrlim ženam, ki so vence nosile za krsto.

Še enkrat vsem skupaj iskrena zahvala!

Vam pa, ljuba mati, naj bo lahka ameriška zemlja!

Žalujoča rodbina:
Martin Birk, sin.
Helena omožena **Marn**,
Marija omožena **Loboda**,
Avguština omožena **Pogačnik**,
hčere
in mnogobrojni sorodniki.

Gilbert, Minn., 28. sept. 1921.

POZOR, JUGOSLOVANKE!

Rad bi se seznanil s Slovenko ali Hrvatico v starosti od 20 do 30 let, ki ima do 3000 dolarjev. Jaz sem star 31 let. Če se katera zanima, naj mi piše. — John Simpson, 204 Anderson St., Pittsburgh, Pa. (3-7—10)

Brezplačno onim, ki trpe vsled mrzlice in naduhe.

Brezplačna poskušnja metode, katero more vsak rabiti brez neprilike in izgube časa

Imamo način, kako kontrolirati naduho in želimo, da poskusite na naš račun. Nič ne de, ako je to že dolga bolezen, ali pa se je pojavila še-le pred kratkim, ako je senena mrzlica ali pa kronična naduha, naročiti morate brezplačno poskušnjo našega načina. Na to se ne gleda, v kaki klimi živite, ne gleda se na vašo starost ali opravilo, ako vas muči naduha ali mrzlica, naš način vam bo takoj pomagal.

Posebno želimo poslati onim, ki se nahajajo navidez v obupnem stanju, kjer niso pomagala vsakovrstna vdihavanja, brizganja, zdravila opija, dimi, patentirano kajenje itd., želimo pokazati vsakomur, da je ta novi način določen, da vstavi vsako težko dihanje, vse hropenje in vse strašne napade takoj in za vse čase.

Ta brezplačna ponudba je prevažna, da bi jo zanemarili. Pišite sedaj ter jo takoj pričnite. Ne pošljite denarja. Pošljite kupon danes. Niti poštnine ne plačate.

BREZPLAČNI POSKUSNI KUPON.
FRONTIER ASTHMA CO., Room 389G
Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N. Y.
Pošljite prosto poskušnjo vašega načina.
.....
.....
.....

Rad bi izvedel za svojega brata ALOJZIJA RANGUS, doma iz Orehovice, fara Št. Jernej, Dolenjsko. V Ameriki je že dvajset let. Rad bi mu sporočil o zapuščini po njegovi umrli teti Ani Kundrič iz Št. Jerneja. Rojake vprosim, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani ali ga opozori na ta oglas, da se sam oglasi svojemu bratu: John Rangus, 3542 E. 108. St., Cleveland, Ohio. (6-8—10)

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE

Vreča 132 funtov $10.20

Pri večjem naročilu vprašajte za posebno ceno.

K naročilu priložite Money Order

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

Zastonj! ČUDOVITA GODBA Zastonj!

NAJNOVEJSA IZNAJDBA

Ura, slavna vsled svojega rekorda svetovne godbe.

Vi boste boste presenečeni in navdušeni, ko boste slišali tako čudovito godbo, ki je skrita v novoiznajdeni uri, katera je ravnokar dospela iz Evrope. Ta ura igra čudovite melodije, skladbe najslavnejših umetnikov, in vi jih lahko z veseljem poslušate, samo če navijete uro ter pritisnete na gumb. Eno zbirko svira približno dvajset minut ter je vse skrito.

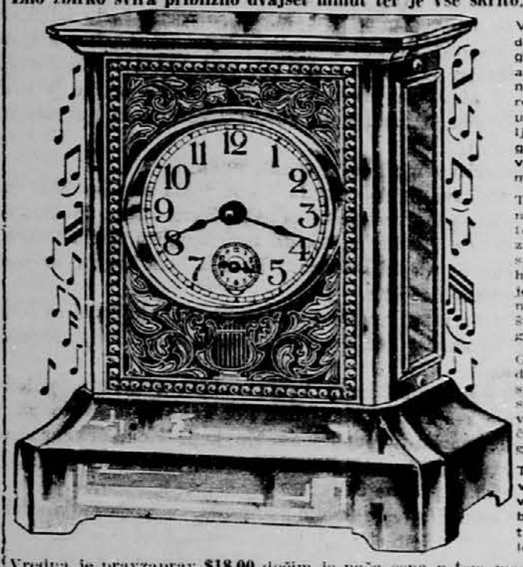

Vam ni potreba izdajati denarja za draga godala, kot so piano in fonograf ter njihovi valji oziroma rekordi itd., kajti ta ura je tako napravljena, da bo njena godba nadomestila vsak dragocen instrument.

Ta ura je napravljena iz solidne bronce ter je nadebelo pozlačena. Ker je krasno izdelana, bo vaši hiši v okrasek. Kolesje je tako napravljeno, da bo kazalo boljši čas kot vsaka druga ura.

Godbeno kolesje je v dnu ure in je tako postavljeno, da je prosto vseh stresljajev in vsega, kar bi oviralo čiste in sladke glasove godbe.

Ta ura, ki je tako velike vrednosti za vsakega, ni samo izboren časomer, pač pa tudi prvovrstne godalo.

Vredna je pravzaprav **$18.00** dočim je naša cena v tem mesecu samo s 25-letno garancijo vred. Zagotovo izkoristite takoj to veliko ponudbo, kajti pozneje bo cena **$18.00.**

$6.50

Izrežite ta oglas, napišite svoje ime in naslov razločno ter nam pošljite zaeno s 50 centi v poštnih znamkah za pokritje pošiljanih stroškov. Ostanek boste plačali, ko vam bo ura dostavljena. Poskušajte jo deset dni in če niste zadovoljni žnjo, vam bomo vrnil vaš denar. PIŠITE DANES!

UNION SALES CO., Dept. 48, 673 W. Madison St., Chicago, Ill.

BREZPLAČNA POJASNILA

Na tisoče rojakov se obrača na mene vsako leto za razne informacije. Vsakemu dam pojasnila zastonj. Izdelujem tudi
KUPNE POGODBE, POOBLASTILA, OBVEZNICE in DOLŽNA PISMA, POBOTNICE, OPOROKE
in razne druge notarske dokumente. Moja dolgoletna praksa jamči vsakemu dobro delo. Pišite ali pridite osebno.

Anton Zbašnik
SLOVENSKI JAVNI NOTAR
Corner 18th and Butler Sts., Telefon: Fisk 2085 Pittsburgh, Pa.

COLUMBIA GRAMOFONE

OD $35.50 — $350.00
— VELIKA ZALOGA —
plošč v vseh jezikih.
Brezplačni cenik dobite pri
VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., Conemaugh, Pa.

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, masulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in želodcu, ishiasu, revmatizem, katar, zlate žile, naduha itd.

Uradne ure so: V pondeljek, sredah in petkih od 9. zjutraj do 5. popoldne. V torkih, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDITE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz znam hrvatsko še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.

Pozor!

Slovenci, Hrvati in Srbi

ki potujete skozi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in boste najbolj postreženi. Čiste sobe z eno ali dvema posteljama. Prostor za 250 oseb. Domača kubinja. Najnižje cene.

August Bach 63 Greenwich Street New York, N. Y.

Vdova Leruž.

Spisal E. Gaboriau.

Prevedel za "Glas Naroda" G. P.

Francoski detektivski roman.

30 (Nadaljevanje.)

— Ona me ljubi, — je mrmral.

Ti majhni dogodki, a zanj tako pomembni, niso prekinjali igranja kart. Mlada deklica pa se je pričela zanimati za igro ter se skoro vedno postavila na stran sodnika proti markizi. Ona ni dobro razumela igre. Kadar pa je stara markiza le preveč javno sleparila, je Klara to zapazila ter rekla smeje:

— Gospod Daburon, ona vas slepari, ona vas slepari.

Oná pa bi bil rad osleparjen za celo svoje premoženje, da le čuje ta sladki glas, zavzemajoč se zanj.

Prišlo je poletje.

Pogosto je zvečer sprejela njegovo roko. Dočim je ostala markiza na verándi, sedeča v svoji naslonjači, sta odšla onadva po vrtu, po stezah, posutih s tako finim peskom, da je njeno krilo izbrisalo vse sledove njih stopnij. Ona je govorila z njim veselo, kot z ljubljenim bratom. On pa je moral z vso silo zadrževati svoja čustva, da ni poljubil male plavolase glave. V takih trenutkih se mu je zdelo kot da hodi po zmagoslavni poti, posuti z rožami in da vidi na koncu poti vso srečo.

Skušal je govoriti z markizo o svojih upanjih.

— Vi veste, kaj sva se dogovorila, — je rekla ona. — Niti ene besedice. Že mi očita glas vesti radi napake, katero sem storila, ko se mprivolila v to. Če mislim na to, da bom mogoče imela nekega dne unukinjo, ki se bo pisala Daburon! Prosila bom kralja, mojega prijatelja, da izpremeni to ime.

Če bi se Daburon manj opajal s sanjami o sreči in če bi ta ostri opazovalec študiral značaj svojega idola, bi ga mogoče to dovedlo do večje previdnosti.

Vtem času pa je zaajzil čudne izpremembe v njenem razpoloženju. Včasih je bila veseda in brezskrbna kot kako dete. Nato pa je bila skozi cel teden mrka in poparjena. Ko jo je videl nekega dne, po njesu, na katerega jo je odvedla stara mati, tako slabe volje, jo je vprašal, kaj je vzrok njene žalosti.

— Ah, — je odvrnila ter globoko vzdihnila, — to je moja skrivnost. To je skrivnost, o kateri moja stara mati ničesar ne ve.

Daburon se je ozrl vanjo. Zdelo se mu je, da vidi solze v njenih očeh.

— Nekega dne, — je nadaljevala ona, — vam bom mogoče zaupala skrivnost. Mogoče bo to potrebno.

Sodnik pa je bil slep in gluh.

— Tudi jaz, — je odvrnil, — imam skrivnost, katero vam hočem zaupati.

— Jutri ji bom priznal vse.

Poteklo pa je več kot pedeset dni, tekom katerih si je ponavljal: — Jutri . . .

Nekega večera v mesecu avgustu, — vročina je bila preko dneva velikanska, — se je dvignil veter. Listi so pričeli šušteti in v ozraču je bilo opaziti znamenja bližajočega se viharja.

Sedela sta skupaj na skrajnem koncu vrta, pod košatim drevesom in skozi veje tega drevesa sta videla markizo, ki se je izprehajala po vrtu.

Dolgo časa sta sedela, ne da bi govorila, kajti uživala sta mirmirno lepoto večera. Tedaj pa si je Daburon drznil prijeti mlado deklico za roko.

To se je zgodilo prvič in ko se je dotaknil njene roke, ga je izpreletelo po celem životu in kri mu je šinila v možgane.

— Gospodična, — je jecal. — Klara . . .

Ona ga je prekinila s tem, da se je ozrla vanj s svojimi začudenimi očmi, polnimi presenečenja.

— Oprostite mi, — je nadaljeval on. — Govoril sem z vašo staro materjo predno sem si drznil nagovoriti vas. Ali me ne razumete, Klara? Ena beseda iz vaših ust bo določila mojo bodočo srečo ali bedo. Klara, gospodična jaz vas ljubim.

Medtem ko je sodnik govoril, se je ozirala mlada deklica vanj kot da dvomi o dokazih svojih čutov. Ko pa je izgovoril besede: — Jaz vas ljubim, — mu je iztrgala roko ter pritajeno zakričala:

— Vi, — je mrmrala. — Ali je to res?

Gospod Daburon je bil v tem najbolj kritičnem trenutku svojega življenja tako brez moči, da ni mogel izpregovoriti nobene besedice. Slutija velikanske nesreče mu je stiskala srce. To je uganil, ko je videl, da so prišle Klari solze v oči.

Skrila je svoje lice med obe roki ter ponavljala:

— Jaz sem zelo nesrečna, zelo nesrečna!

— Vi nesrečna? — je vzkliknil sodnik. — In radi mene? Vi ste kruta, Klara. Za božjo voljo, kaj sem storil jaz? Kaj je? Govorite. Vsaka stvar mi je ljubša kot ta strah, ta tesnoba, ki me ubija.

Pokleknil je pred njo na pesek ter jo skušal prijeti za roko. Ona pa ga je zavrnila s prosečo kretnjo.

— Pustite, da se izjokam, — je rekla. — Vem, da me boste sovražili. To čutim. Kdo ve, mogoče me boste celo zaničevali. Kljub temu pa vam prisegam pri vsem, kar mi je svetega, da nisem vedela za to, kar ste mi ravnokar povedali, da nisem imela niti najmanjše slutnje o tem.

Daburon je ostal na kolenih ter pričakoval svojo obsodbo.

— Da, — je nadaljevala Klara, — vi boste mislili, da ste postali žrtev zaničevanja vrednega koketiranja. Sedaj vidim, sedaj razumem vsako stvar! Ali je mogoče, da ne more možki biti vse to, kar ste bili meni, brez globoke ljubezni? Varala sem se. Udala sem se veliki sreči, da imam prijatelja. Ali nisem sama na svetu, kot izgubljena v puščavi? Bila sem nespametna ter zaupala v vas kot najbolj dobrotnega očeta.

Te besede so razkirle nesrečnemu sodniku veliko usodepolnost njegove zmote. Kot kladivo iz jekla so razbile na tisoč drobnih koscev slabotno zgradbo njegovih upanj. Počasi se je dvignil in z glasom, ki je bil nehote očitajoč, je ponovil:

— Vaš oče!

Mlada deklica je čutila, kao globoko ga je ranila, a ni poznala vse intenzivnosti njegove ljubezni.

— Da, — je ponovila, — oče. Ko sem videla, kako ste postali vi, resen in mrk človek, tako dober z menoj, tako popustljiv, sem se zahvalila nebesom, da mi je poslal zaščitnika, da stopi na mesto mojega očeta, katerega sem izgubila.

Daburon ni mogel zatreti vzdiha. Njegovo srce se je krčilo.

— Ena beseda — je nadaljevala Klara, — ena sama beseda bi me prosvetlila. Te besede pa niste do danes izgovorili. In s kakšno naslado sem se opirala na vas, kot se opira dete na svojo mater! S kakšnim veseljem sem si dopovedovala: — Imam prijatelja, — srce, v katero teče prekipevanje mojega. — Zakaj ste zadrževali to skrivnost pred menoj? Jaz bi se znala izogniti tej strašni nesreči. Že davno bi vam povedala to, kar vam moram povedati sedaj. Jaz nisem več prosta, jaz sem last drugega, kateremu sem proste volje in s srčo v srcu podarila svoje življenje.

Društveno življenje na Goriškem.

Gorica, dne 2. septembra.

Zadnje čase se je začelo posebno živo razvijati društveno življenje pri nas na Goriškem, kljub temu, da različne šikane od oblasti še vedno niso ponehale prav popolnoma. Na boljšem smo v toliko, da imamo danes svoje poslance, katerim lahko povemo svoje pritožbe — Wilfan in Šček sta morala že v mnogih slučajih intervenirati — in da so fašisti izgubili precej veliko na svojem vplivu in na svoji moči. To je pa ena glavnih stvari. Bilo se je bati, da bo strah pred fašistovskimi tolpami umoril vse naše kulturno in tudi politično življenje.

Volk ni bil tako strašen kot so ga slikali. Ljudstvo se ga je privadilo in šlo je na delo. Ne v mestu samem, vrglo se je na deželo. Danes vidimo oživljati po vseh vaseh stara društva, ustanavljajo se odri, pevski zbori, dramatični odseki, knjižnice itd. Mladina se zbira v društvenih prostorih in skuša nadaljevati tam, kjer jih je zasačila vojna. Ljudstvo ve in čuti, da je treba za srečno dobo političnega dela v prvi vrsti kot predhodnico dobo kulturnega dela, ki seje ideje in pripravlja ljudi za boj.

In česar bi lansko leto še ne mogli izvršiti, smo izvršili že letos. Ljudski tabori, prave narodne manifestacije so se vršile po naših krajih. Naj omenimo veliko slavnost v Števerjanu, pri kateri je sodelovala cela goriška dežela. Druga taka slavnost je bila v Prvačini, le da je vposlila čisto drugi del našega ljudstva, športnike in telovadce, ki se zbirajo okoli Goriške Omladine. Tabor, podoben onemu v Števerjanu se bo vršil v Biljah, potem v Mirni peči pri Gorici, nato v Štandrežu pri Gorici. Povsodi bod osodelovala društva od blizu in od daleč in tako povzdignila slavnosti na višino plemenite kulturne tekme.

Plemenite, to poudarimo. Iz tega razloga niti najbolj slogaški pripadniki ne morejo zmajati z glavami, če po nekaterih vaseh nimajo več eno samo društvo, ampak delajo po dve ali več društev kot pred vojno. Sama "Edinost" pravi pred nekaj dnevi, da se je izvršilo pri nas politično zedinjenje, druga nepolitična društva pa so ostala nedotaknjena in so si ohranila svobodo razvoja, zakaj narod mora kot so to delali drugi narodi, notranje rasti in bogatiti svoje kulturno življenje in premoženje na podlagi različnih velikih idej, ki gibljejo današnje človeštvo.

Naš prvoboritelj dr. Wilfan je sam ob različnih prilikah poudarjal in naglašal, da je zelo primerno in umestno, ako naše različne izobraževalne, telovadne in kulturne organizacije nadaljujejo svoje svobodno življenje.

Zato se je čuditi najmanj, če se je med dijaštvom pričelo posebno intenzivno gibanje za izobrazbo in socialno vzgojo svojih vrst. In tu morajo imeti kulturne ideje prosto pot, da se vsaka zase uveljavi in koristi narodu. V društvu 'Adrija' imajo krščanski socialci svoj poseben klub. Na Otlici se je vršil dvadneven socialni tečaj, ki ga je posetilo nad 40 dijakov. Sedaj začno v Gorici javna predavanja, ki jih prirede visokošolci. Za vse visokošolsko in srednješolsko dijaštvo Primorske se bo vršil v Gorici "Prosvetni tečaj".

Tako gre naše prosvetno življenje nagloma dalje, mi nadaljujemo svoj kulturni razvoj po istih zakonih kot drugi kulturni ljudje, le da se najdemo skupni in edini pred tistemi veliko mislijo, ki nas mora družiti in za kar moramo žrtvovati vse, kar imamo in kar premoremo. Vse naše poti se morajo v ti točki strniti.

Še enega nam manjka. Pri tako živem društvenem življenju kot se opaža danes, nimamo še centrale, v katero in iz katere bi se izteklo vse to veselo gibanje. To je še velika pomanjkljivost, ki jo moramo v najkrajšem času popraviti na vseh straneh. Hudo je to, da se zdi, kot da ne bi nikoli ničesar ne imeli in moramo vse znova zidati.

Par spominov.

V začetku svetovne vojne je kazala Ljubljana žalostne prizore. Za one, ki so se zavedali, da gre za naše odrešenje, so bili to mučni časi. Resnica je, da smo bili primorani storiti marsikaj, kar je bilo proti našemu prepričanju. Ljubljana je pozdravila vojno s slovenskimi trobojnicami, kar se je dalo seveda razlagati na dva načina; oni, ki so bili mobilizirani, so morali nastopiti svojo službo, javni funkcijonarji so morali vsaj na videz kazati svoj patriotizem, ki ga v poštenih slovenskih srcih ni bilo.

Zgodilo pa se je tudi marsikaj drugega: tako si n. pr. videl na prsih rodoljubov avstrijsko črno-rumeno kokardo, dasi se jim ni bilo treba ničesar bati; manifestacijo oficerjev pred magistratom je gledala cela Ljubljana, dasi bi jo bila lahko ignorirala, — o pisanju klerikalnih listov niti ne govorimo — avstrijske zmage so se proslavljale s salezijansko godbo ob kričanju neumne množice itd. Da bi odvrnili od sebe vsak sum, smo kazali na izrazite srbofile in smo čakali, kdaj jih primejo. Med te je spadal na vsak način Ivan Hribar in Ljubljana je čakala novice... Mnogi seveda z nekakim zadoščenjem, drugi z brezbrižnostjo, tretji s strahom.

Če se ne motim, se je Ivan Hribar umaknil v Cerklje. Nekoč se je peljal v Ljubljano z avtomobilom in je spotoma sprejel na voz nekega orožnika. Takoj se je razvedela vest, da je bil Ivan Hribar aretiran. Ko so na Češkem posegli po dr. Kramářu in drugih poslancih, ni bilo dvoma, da pridejo tudi pri nas vsi na vrsto. In res; v začetku vojne je kmalu izginil v ljubljanskem sodišču prof. Ilešič, sredi avgusta pa je došel Ivan Hribar. Bilo je menda 15. avgusta leta 1914. Godilo se je vse to zelo tiho, le prijatelji so si šepetali o tem. Masa pa je po ljubljanskih ulicah proslavljala avstrijske zmage ob času, ko so zapirali naše najboljše može...

Obtožnica proti Ivanu Hribarju je bila seveda obširna, saj je bil on pri nas vedno zastopnik slovanske misli. Od dijaških let do ljubljanskega županstva — sama dolga vrsta bojev proti nemštvu in neprestano delo za združenje Slovanov na kulturnem in gospodarskem polju. Še tik pred vojno, takoj po balkanski vojni je ustanovil v Ljubljani "Slovanski klub", ki je imel namen gojiti na videz slovansko ulturo, v resnici pa gojiti tesne zveze s Srbijo. Sam je bil na potovanju v Srbiji (l. 1913) in je konferiral s Pašićem. Prinesel je s seboj polno praktičnih gospodarskih načrtov, ki bi jih bil "Slovanski klub" pospeševal. Vlada pa je klub ob novem letu 1914 razpustila — in njegovi odborniki so bili seveda dobro zaznamovani. Pa to je le en zadnji predvojni poskus, da ne naštevamo vseh načrtov takozvanega neoslavizma, konference z ruskim generalom Volodomirovim itd.

Obtožnice za veleizdajo torej ni bilo težko sestaviti. Ivan Hribar je prišel med druge "veleizdajalce" na ljubljanskem sodišču. Njegov preiskovalni sodnik je bil — če se ne motim — dr. Stöckl. Toda veleizdaje mu niso mogli dokazati, ker se je izborno zagovarjal in direktnih dokazov ni bilo. Kakor znano, je bil dr. Kramář obsojen na smrt, dočim se je Hribarju posrečilo v začetku decembra vrniti se zopet na svoj dom; seveda pa je ostal pod strogim nadzorstvom.

Toda vojaško sodišče je zahtevalo, da mora Ivan Hribar oditi iz Ljubljane. Poslali so ga v februarju 1915 v Abtenau na Solnograškem. Tam je živel v neki hiši na samoti pod nadzorstvom okrajnega glavarstva oziroma orožništva. Naravno je, da se ni smel oddaljiti od svojega bivališča, a mogel se je vsaj doma svobodno gibati. Ko so prihajali nad Avstrijo bridki časi, je popustila nemška ošabnost in dovolili so mu oditi v Mozirje, kjer je našel v prijaznem narodnem trgu mnogo dobrih prijateljev in mu je bilo bivanje tam prav prijetno.

Konečno se je leta 1918. vrnil v Ljubljano, kjer je bil pozdravljen na kolodvoru — a Ljubljana se ni še popolnoma zavedala svojih dolžnosti do narodnih mučenikov. Kako drugače je znala Praga pozdravljati one, ki so se vračali iz ječ.

Ivan Hrabir je prestal te čase čvrst na duhu in telesu, šel je neuklonjen skozi trpljenje s svojo veliko vero v našo bodočnost. V tem je dal onim, ki so se skrivali za kokarde, živ zgled samozavesti. Splošno je vladalo že takrat mnenje, da mu je določena v naši bodoči državi še važna uloga — sedanje njegovo mesto je primerno povračilo za njegovo veliko delo v preteklosti in za preganjanje, ki ga je preživel med vojno. Spomin na tiste težke dni vzbuja do njega zasluženo spoštovanje.

—aa—

Griža po ptujskem polju

se vedno bolj nevarno razširja. Neposredno pred Mariborom je bilo dosedaj precej smrtnih slučajev. Šola v Hočah je zaprta. Ljudstvo je nepoučeno, zdravniki pa nočejo na deželo.

30

Washington

je sedež Patentnega Urada Združenih držav in naš največji slovenski urad, se nahaja samo v Washingtonu blizu Patentnega Urada. Na ta način nam je osebno mogoče urediti vaše patentne zadeve najbolj točno — najbolj pošteno — najbolj poceni in najboljše.

Ime A. M. WILSON je znano že 30 let.

Pišite še danes za našo slovensko brezplačno knjižico glede iznajdb in patentov.

A. M. WILSON, Inc.
Registered Patent Attorneys
320 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

Naznanje in Priporočilo.

Pozor igralci harmonik.

NAZNANJAM cenjenim rojakom širom Amerike, da sem se preselil v lastno hišo, kjer bom imel večjo delavnico, in obenem trgovino vsakovrstnih harmonik svojega izdelka, kakor tudi vse tej stroki spadajoče dele.

Izdeloval bom slovenske, nemške in kromatične harmonike ravno takó kakoršne si kdor želi. V popravilo vzamem tudi vsakovrstne harmonike.

Cene sem znizal za $20 pri vsaki harmoniki.

Vsako delo garantirano in točna postrežba.

Zahvaljujem se mojim odjemalcem za naklonjenost in se za nadalje priporočam za obilo naročil.

S spoštovanjem

Anton Mervar
6921 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio.

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV
Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

CARMANIA	8	okt.	Cherbourg	ADRIATIC	2	nov.	Cherbourg
ROTTERDAM	8	okt.	Boulogne	PARIS	2	nov.	Havre
OROPESA	8	okt.	Hamburg	ARABIC	2	nov.	Genoa
CARMANIA	11	okt.	Cherbourg	CARMANIA	5	nov.	Cherbourg
CENTEN. STATE	11	okt.	Bremen	FINLAND	5	nov.	Cherbourg
LA SAVOIE	12	okt.	Havre	OLYMPIC	5	nov.	Cherbourg
FRANCE	15	okt.	Havre	MINNEKAHDA	5	nov.	Hamburg
OLYMPIC	15	okt.	Cherbourg	WASHINGTON	8	nov.	Cherbourg
PRES. WILSON	15	okt.	Trst	ROCHAMBEAU	8	nov.	Havre
ZEELAND	15	okt.	Cherbourg	ORBITA	12	nov.	Hamburg
RYNDAM	15	okt.	Boulogne	AQUITANIA	15	nov.	Cherbourg
HUDSON	15	okt.	Bremen	GOTHLAND	17	nov.	Genoa
LA TOURAINE	19	okt.	Havre	LA TOURAINE	19	nov.	Havre
LEOPOLDINA	20	okt.	Havre	ZEELAND	19	nov.	Cherbourg
BERENGARIA	20	okt.	Cherbourg	ARGENTINA	19	nov.	Trst
KROONLAND	22	okt.	Cherbourg	POTOMAC	19	nov.	Bremen
LAFAYETTE	22	okt.	Havre	LAFAYETTE	19	nov.	Havre
N. AMSTERDAM	22	okt.	Boulogne	MANCHURIA	23	nov.	Hamburg
ORDUNA	22	okt.	Hamburg	PARIS	25	nov.	Cherbourg
PR. MATOIKA	22	okt.	Bremen	KROONLAND	23	nov.	Havre
AQUITANIA	25	okt.	Cherbourg	OROPESA	26	nov.	Hamburg
MONGOLIA	26	okt.	Hamburg	AMERICA	29	nov.	Bremen
CRETIC	28	okt	Genoa	ADRIATIC	30	nov.	Cherbourg
LAPLAND	29	okt.	Cherbourg	LAPLAND	3	dec.	Cherbourg
LA LORRAINE	29	okt.	Havre	CARMANIA	3	dec.	Cherbourg
NOORDAM	29	okt.	Boulogne	PRES. WILSON	3	dec	Trst
SAXONIA	29	okt.	Hamburg	ARABIC	6	dec.	Cherbourg
ITALIA	29	okt.	Trst	FINLAND	10	dec.	Genoa
AMERICA	1	nov.	Cherbourg	ARGENTINA	12	jan.	Trst
BELVEDERE	1	nov.	Trst	SAXONIA	13	dec.	Cherbourg

Glede cen za vozne listke in vse druge pojasnila, obrnite se na tvrdko:
FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

FRENCH LINE
Compagnie Générale Transatlantique
Express Postal Service

Direktna služba v

Jugoslavijo
preko Havre

z velikimi parniki na 2 in 3 vijake

CHICAGO	12. okt.
FRANCE	15. okt.
LEOPOLDINA	20. okt.
LAFAYETTE	22. okt.

Za družine nudimo izborne ugodnosti tretjega razreda — kabine z dvema, štirimi, šestimi in osmimi posteljami. Vsi taki potniki bodo deležni iste izborne službe in hrane, vsled katere je znana Francoska črta.

Za nadalje informacije vprašajte pri lokalnih agentih FRENCH LINE.

COSULICH ČRTA

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

PRES. WILSON	15. okt.
BELVEDERE	1. nov.
ARGENTINA	19. nov.
PRES. WILSON	3. dec.

Cene za Trst in Reko so:
Pres. Wilson $115 in $5 davka.
Argentina in Belvedere $103 in $5 davka.

Potom listkov izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji
Razkošne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda.
Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.
Passenger Department
2 West Street New York

WSS WSS WSS WSS WSS

ZAČIMBE, ŽELIŠČA IN NAJRAZNOVRSTNEJŠA
Pišite po brezplačni cenik.
DOMAČA ZDRAVILA
katera priporoča msgr. Kneipp,
imam vedno v zalogi.
MATH. PEZDIR
P. O. Box 772, City Hall Station
New York City

PRISRČEN smeh je najboljše zdravilo sveta.

Če ste otožni, zamišljeni — se prav na široko zasmejte — pa boste takoj ozdravljeni.

Knjiga Peter Zgaga vam povzroči smeh, kadarkoli pogledate vanjo.

Ena knjižica za 50 centov vam bo trajala za vedno.

Izrežite ta kupon, priložite petdeset centov v znamkah ter ga pošljite:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.

Cenjeni: Za priloženih petdeset centov v znamkah mi pošljite knjigo "Peter Zgaga."

Ime .....

Naslov .....

Država .....

Pozor potniki.

Jugoslovanski konzulat v New Yorku naznanja:

1. Vsi državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki žele potovati v stari kraj, lahko dobe potne liste na podlagi kakega starega potnega lista, krstnega lista, domovinskega lista oziroma vojaških ali delavskih knjižic iz starega kraja.

2. Oni, ki nimajo nobenega takega dokumenta, se morajo obrniti na pristojne oblasti v starem kraju ter jih od tam dobiti. Kdor bo pri iskanju potnega lista pokazal kakega izmed gornjih dokumentov, bo dobil potni list kmalo potem, ko se bo zglasil na konzulatu.

3. Oni naši državljani, ki žele takoj odpotovati v stari kraj, pa nimajo pri roki nobenega gornjih dokumentov, morajo imeti potrdila naših podpornih društev, katerih člani so. V potrdilih mora biti navedeno, da so naši državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. V takih slučajih pa bo morda konzulat smatral za potrebno, iskati posebnega dovoljenja od ministrstva zunanjih zadev za izdanje potnega lista. To se posebno tiče onih oseb, o katerih se sumi, da so še državljani kake druge države.

4. Vsi oni državljani, ki so izdali prošnje za potne liste, in potom katerih je bilo naprošeno zunanje ministrstvo, da jih je mogoče izdati, jih bodo dobili, kakorhitro se zglase pri tem konzulatu. To se tiče priglasitev vloženih do 25 maja tega leta.

5. Kdor v več slučajih naši državljani kupujejo šifkarte za parnike katere jim je priporočil ta ali oni agent, ne ozirajo se na to, kakšni so ti parniki, kam plovejo, priporočamo, naj nihče ne kupi prej kart, dokler o tem ne pozove pri Frank Sakser State Bank, 82 Cortland St., New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.